

קריאות פתורה

המשנה במגילה פורטת את הקריאות לראש חודש ופחוּצדים, ולסיים מביא פסוק-

מגילה דף ע"א א"א במשנה, שניא...¹

מה"ת יש חיוב לקרוא מעניין של יום

ר"י מגילה פרק רביעי (י"ג ע"א), ירושלמי... במנחה²

משנה תיקן לראשון הקריאה בשבתות - ומפירושה' משנה ששם הקריאה בימים טובים היא מתקנת משנה רבי'נה, ופסוק הוא איסמכתא ולא לימוד אמור (א"א"כ נפרש את הלימוד משנה' כתקנת משנה רבי'נה בכתובה בתורה!)

ב"ק דף פ"ב ע"א, אשרה תקנת ... וקורין בשני וחמישי³

לפי מ"ש כאן תיקן עצרא את הקריאה בשני ובחמישי ובשבת מנחה.

שם בגמ' ושיפו קורין... אשרה באלפין, ורש"י⁴

הנביאים בדור המדבר תקנו לקרות בג' ופ' שלדא ילכו ג' ימים בליל תורה (משנה כבר תיקן את הקריאה בשבת). ועצרא תיקן לקרות בשבת מנחה ושיקראו לפחות אשרה פסוקים בג' ופ'.

תוס' שם ד"ה כד',... המקום⁵

בחרו בשני וחמישי מפני שמשנה רבי'נה עלה בה' וירד בג'

רמב"ם פרק י"ב תפלה העכא או⁶

לפי רמב"ם נביאו דור המדבר פכוונה למשה רבי'נה.

רמב"ם פרק י"ג תפלה העכא או⁷

המשנה באר"י ישראל בזמן פגמ' פ"ה למדור את התורה פעם בשלש שנים (המשנה מובא בגמ' סוף מגילה). אבל המשנה שנתפשה בכל תפילות ישראל הוא למדור את התורה כל שנה.

מגילה דף ע"א א"א, תניא ר' שמעון בן אלעזר אומר... פאי'לן⁸

לכאורה לפי ר"ש בן אלעזר תיקן עצרא לקרות פרשת בחוקותי לפני שבועות וכי תבא לפני ראש השנה - ושלא כמשנה אר"י ישראל פנ"ד.

1' מנינה מנינה ד' ע"ב, בפסח... מן החשבון, ורש"י

המשנה קבצה את הקריאות ל'מים אביס, ושב' ופ' ושב' מנחה קוראים מפרשת שבת בבאב ובכד צאת בשבת מתחילת מפתחלת הפרשה.

לגבי הקריאות בימים אביס אין מנהגין כמו שראינו במשנה-

2' מ' ע' ד' ע"ב, ופאינא נפוא... ביונה'

המנהג ל'קרות- בפסח: **משך** משכו וקחו לכס ל'אין, **תורא** שור או כשב, **קדש** קדש ל' כל בכור, **בכספא** אס כס' תלוף את' **עמי**, **פסל** פסל ל' שני לחות אבינים, **במדברא** במדבר סיני וישו בן ישראל את הפסח, **שלח** בשלח פרצה את פלם, **בוכרא** כל בכור אשר י'ד'.

בחה בשבועות: ביום ראשון פרשת יתרו מבחודש פשילי, ביום שני (בחוד') כל בכור

בראש פשנה: ביום ראשון וד' פקד את שרה, ביום שני פרשת עקידת י'חק

ביום פכפורים: עבודת יופ"כ מפרשת אחרי מות, ולמנחה פרשת פעריות באחרי מות

3' ע, יו"ט פראשון של חה.. נחר חודש'

בסוכות: שור או כשב ב' ימים פראשונם, בחודש"מ קרבנות פחה, בשמיני ע'לרת כל בכור (המנהג ל'פרשת משה תשע'ר), בשמחת תורה וצאת פברכה, ובשבת חול פמוצד (וכן בשבת חול פמוצד פסח) ראב אותה אומר אל' (ופ'א פרשת פסל ל' שקוראים בחמישי של פסח, ואס חל שבת באח"צ חולו של מוצד פסח קוראים אותה בשבת ואח"כ מדלטים על פסל ל' בסדר הקריאות)

4' ע' ע"ב, בתשעה באב... אוסיפ'ס'

בר"ח: ובראשי חדשיכם

בחנוכה: פרשת פנשיאים

פפורים: ויבא אמלק

בתשעה באב: כי תוליד בנים

5' מנינה מנינה כ"ט ע"ב... לכסדרן, ורש"י

מ"ח אדר או פשבת שלפני מתחילים ל'קרות בארבע פרשיות- שקלטים, זכור, פרה, ופחודש- בנס' ל'פרשיות פשבמות. במזן שבי' המקדש קיים יש חיוב ל'קרות בפרשת שקלטים כדי ל'זכור ל'עס שיש חיוב ל'תרום מחז"ת פשקל ל'קרבנות ל'יבור, פרה ל'זכור את פהם ל'פטר מלמחות מת כדי שיוכלו ל'זכור קרבן פסח, ופרשת פחודש כדי ל'זכור פחם על מ'לות קרבן פסח. בזב"ז קוראים בפרשיות אלו זכר ל'זמן שבי' המקדש פ"ה קיים, ופרשת זכור פ'א קיום של פחיוב דאורייתא ל'זכור את פמוצד למחות את זכר אמלק-וקבצו את קיום פמוצד סמוך לפורים מפני שפמן פ"ה מזרע אמלק.

ופנה, ל'עיל ראינו במשנה שבתענית קוראים בברכות וקללות, ולכאורה ל'ע למה אנו קוראים ויחל שחרי' ומנחה בתענית-

6' מסכת סופרים (מודפס אחרי מסכת ע"ב) פ"ז הלכה ז', ובתעניות... דרשו פ"ה

לפי מה שכתוב כאן, קוראים בברכות וקללות רק בג"ב ובתעניות שאזרים על ע'ירת גשמים, אבד בשאר תעניות קוראים ויחל.

7' תוס' פסחים ד' מ' ע"ב ד"ה אבד, ובכמה דברים... שלנו, ובפר' ויחל...'

מנהגין כמו"ש במסכת סופרים לגבי שאר תעניות.

ל'עיל ראינו את סדר הקריאה בחה פסוכות-

8' שו"ע או"ח סי' תרס"ג סעיף א'

ישנם ב' מנהגים לגבי הקריאה בחול פמוצד סוכות- פאס קוראים בקרבן שאינו שייך בכלל לאותו יום כדי ל'פשלם ל'ארבעה קרואים, או שצ"ל לחזור על קריאות פ'מים פמתאימים, למשל, פמנהג ל'קרוא ל'כפן בקרבן של פיום, ל'לו בקרבן של פספק, ל'שלשי ביום של'אחריו, ול'רביעי בשני ימים שקראו בפתחלה, וכל זה פוא בחוד' אבד באר"ץ ישראל שאין יו"ט שני (חוד' מר"ה) ביום שני של סוכות אין קוראים בשור או כשב אלא בקרבנות פחה כבשאר ימי חולו של מוצד, ובחולו של מוצד קוראים לכל ארבעת הקרואים בקרבנות של אותו יום, ובשמיני ע'לרת באר"ץ ישראל שפוא שמחת תורה קוראים בזאת פברכה, וכל זה ל'ענין חה פסוכות, אבד בפסח אין פבדל בין עיקר הקריאה באר"ץ ישראל ל'זה של חוד' ל'אר"ץ-שגשני קוראים שור או כשב שפוא מנהגין של יום (פקרבת קרבן פמוצד, ומ'לות ספירת פמוצד), אלא שמחסרים את הקריאה של אחרון של פסח (כל פככור).

בגמרות שראינו פוזכרה ענין הפפסרה בנביא-

1' מנייה דף כ"ג ע"א, הפסיר בנביא דא יפחות... בתורה'

חז"ל תקנו לקרות לפחות כ"א פסוקים בנביא אחרי קריאת

2' ספר אבדרה סדר שחרית של שבת, ולמה... יותר'

תקנת הפפסרה פיתה בזמן הגזירות לך הקריאה בתורה ותקנו לקרות בנביא לפחות כ"א פסוקים במקום שבת הקראים שבשבת - ע' פסוקים לכל אחד, ואפילו אחרי ביטול הגזירה התקנה במקומה צומדת.

3' ע' במנייה דעיד, דאמר עולא... כבוד תורה, ורש"י... שופ'

המפסיר חייב לקרות בתורה תחלה כדי לתת חשיבות לתורה על פניאיים.

ופנה. בשבתות מנענע שהמפסיר קורא מהפרשה שקראו לפניו, אבל במוצאים מוטיאיים שני ספרי תורה - בראשון קוראים את הקריאה שנקבעה במ"א, ובשני קוראים מקרבנות פיום למפסיר. דבר זה דא נזכר במ"א -

4' תוס' מנייה דף ע"ב ד"ה ושאר, ול' ע"א ע"ב, ויאמר ד' אלקים... אונתיפס'

מנענע במוצאים מוזכר בסידורו של ר' אמרם גאון, ופואי מווסס על פניא קריאתו חסובה לפני הקב"ה כהקרבנות.

ואדין קשה, למה אין מוטיאיים ב' ספרי תורה בכל שבת לקרות למפסיר בקרבן מוסף שבת שבפרשת פנחס.

5' תוס' מנייה דף כ"ג ע"א ד"ה כיון, ופוא שאין מוטיאין...'

התוס' נתנו שלשה טעמים: א. שאין פרשת וביום בשבת אלכא ב' פסוקים ולקמן נלמוד שאין פוחתים דעולה בתורה משלשה פסוקים. ב. שתקנת הפפסרה פיתה לקרות בנביאיים מצינ מה שקרא בתורה, ואם יפסיר בקרבן שבת תזכיר כל הפסרה לפיות מצינ שבת ולכא מצינ הפרשה. ג. דוקא קרבנות פחיים וראש חודש שבאיים לכפרה תקנו לקרות וכמשמעות פנ"א שראינו דעיד על סאלת אברתם אבינ, במה אדע', אבל אין בקרבנות שבת משום כפרה.

וא"כ - ראוי בתוס' שהפפסרה חייבת לפיות מצינ קריאת המפסיר, לכך רוב הפסרות פשנה פן מצינ פרשת פשבוע, ופפסרות פחיים פן מצינ פחיים כמו שראינו בגמרות לעיד.

בין אותן הפפסרות פמוזכרות במ"א ישן כמו שאין מנענעו כמו שכתוב במ"א -

6' תוס' דף ע"א ע"ב ד"ה דנחר

מנענע בשמחת תורה לפפסיר ביושע שפואי הפפסק מוזכרת פברכה ולכא ביושע שלמה שפואי מצינ פמפסיר - קרבנות פיום, ופתוס' תמפו על זה.

7' תוס' דף ע"ב ד"ה ראש חדש... שלפני יום הכפורים'

מנענע לפפסיר מפי פנחס וצי דברים שלם פפסרות על פורענות, ומואתחנן ואידך שבע של נחמה, וזום דע"ה וזבת שובה שתיים של תשובה.

בד' פרשיות - שקלים, זכור, פרה, ופחודש שהמפסיר פוא באותן פרשיות (כך מפורש במ"א) ע' הפפסרות פן מצינ פקריאות -

8' מנייה דף ע"א, תנו רבנן ר"ח אדר... ואפי' בע"ש (ע' ע"ב)'

לכל א' מפד' פרשיות ישנה פפסרה מצינ פקריאופ.

אחרי ד' פרשיות ישנה עוד שבת מיוחדת לפני הפסח-

9 'שׁוֹעַ אוֹיֵחַ סִי ת"ד דברי המחבר, ובאר פיסב ס"ק א', אין מפטירין... נופין
לפי באר"ט אין הפסח מיוחדת לשבת פדזול אדכא אום פיא אס ארב פסח (שמח ארב פסח לפיות בשבת)

10 'דבוש ס' ת"ד, ויש מפטירין... אצנ דבר

פלבוש פסביר שינמ שני אצמים לקרואו הפסח וצרבא לפני הפסח. א. שפא מסתיימת בפסוק פנה אנכי שלח לכם את
אליה הנביא לפני בוא יום ד' פדזול ופנרא - ופיא בשורת פאולא, ולכן יש לקרותו בשבת שלפני אולת מלריס. ב. שפא
אוסקת בביצור מצער שפא בצרב פסח של שנה פרביצית של שנת פשמאט - ולפי פאעס פדזא אין סבה לקרותה אדכא
כשמחל בצרב פסח. למאשה, מנפנן לפפאיר באצרב בכל ארב פסח.

11 'רנ"א או"ח ס' תכ"ח, וכסקורין שתי פרשיות... א"נ

כסקוראים בשתי פרשיות הפפסרה פיא מצין פאחורנא ולכן קוראים את הפפסרה של פפרשה פשני"ה שקראו. אבד
כפאחרי מות וקדושים מחוברים פמנפז לקרות את פפסרת אחרי מות.

² ולמה

מפטירין בנביאים לפי שגזרו על ישראל שלא יקראו בתורה וכןגד שבעה שהיו
עולין לקרות בתורה ואין קורים פחות משלשה פסוקים עם כל אחד ואחד תקנו לקרות
כ"א פסוקים בנביאים ולא יפחות מהם, ואם נשלם הענין בפחות מכ"א, כגון הפסרת
שובה שהיא קטנה, אינו צריך לקרות יותר.

¹⁰ ויש מפטירין וערבה אע"פ שלא חל בע"פ ו"א שאין מפטירין וערבה אלא כשחל שבת הנדול
בערב פסח (ב) ונ"ל טעמא דמפטירין וערבה בכל שבת הנדול משיה דכתיב בה הנה אנכי שולח לכם
את אליהו וגומר שהיא דומה לבשורת משה הנאולה במצרים והיו מעין המאורע בכל שבת הנדול ואיתם
שאין מפטירין וערבה אלא כשחל שבת הנדול בע"פ טעמא אחרתא היא משיה דכתיב בה הביאו את
המעטר אל בית האוצר ונ' דהיינו ביעיר המעטר בשנה רביעית דשמטה וזמן הביעור לא היה אלא בע"פ
כמו שפירש רש"י בפירוש החימוש בפ"ה הביעור כי תכל' לעיטד ונ' בפירש"י כי תבא ע"ש והי' משנ' ופיק
חיו מאי עמא דבר

למדנו את סדר הקריאות בתורה ובנביאים בשבתות ומוצאי השנה, וצ"ל אלו לברר פאם פסדר פוא
לעזכבא - איך פדן בטאו וקראו פרשה אחרת או שדילג על חלק מפקריא:

1. 'ש"ע אורח סי' קל"ז סעיף ג, ומ"ב ס"ק ח'... ולקרותו'

בשבת שחרית יש חיוב לקרות את כל הפרשה ואם דיילג אפילו תיבא אחת חייב לפרשמה, אבל
בשני וחמישי ושבט מנחה וביו"ט י"א או בדיצבד.

2. מ"ב ע"ס ס"ק י"א, וצ"ל במ"א... ובה"ע ד"ה פרשיות המוצאים

אם דיילג אפילו פסוק אחד ממהפסיר ביו"ט - ומרביעי בחול המוצא פסח - שפוא עיקר חובת פיום ל"א
י"א, ולענן עיקר הקריאה של יו"ט - למשל אם קרא שור או כשב ביו"ט ראשון של סוכות ודיילג פ'
קזירת וספירת המוצא נחלקו באחרונים בדבר - ולמשה יחזור ויקרא בל"א ברכה.

3. 'ש"ע סי' תרנ"ט, ומ"ב ס"ק ד'

אם דיילג פסוק ראשון של מפסיר בראשון של סוכות י"א או בדיצבד.

4. 'בה"ע סי' ת"ז סעיף ה' ד"ה סימן הפרשיות

אם עצה בסדר קריאות חו"מ פסח יקרא את מה שדיילג ביום שלאחריו, ולגבי עיקר קריאות יו"ט
הסתפק הפ"ע - אבל למשה יש חיוב לקרות שור או כשב ביום שני של פסח מפני פרשת המוצא.

5. מ"ב סי' תקפ"ד ס"ק ח', אם עצה וקרא... יברך ברכה אחרונה'

אם ביום ראשון של ראש השנה קרא את הקריאה של יום שני (פרשת העקידה במקום וד' פקד את
שרה שלפניה) - אם צדין ל"א סיים את הקריאה (העולה ל"א ברכה אחריה) יחזור ויקרא קריאת יום
ראשון, אבל אם לא את כל הקריאה יקרא את של יום ראשון ביום שני.

6. מ"ב סימן תר"א ס"ק א', ואם שכח...'

אם עצה ביום שני של ר"ה וקרא קריאת יום ראשון יקרא את העקידה וגם את קרבנות פיום למפסיר.

7. מ"ב סימן תכ"ח ס"ק כ"ב... ולזו, ושע"ז אות ט"ז... ודו"ח דלכ"ה'

הפסרות שבע דנחמתא סמוכות זו לזו בספר ישעיהו, ואם דיילג אחת מן ישלמנו בשבת אחרת ע'
הפסרה הסמוכה לה בנביא, וכן פוא המנהג כשח"ח באחת משבתות הנחמתא שמפסירם בש'
ר"ח ומשמלים את הפסרה שחסרו בשבת אחרת.

1' מניחה דף כ"א ע"א במשנה, בשני וחמישי... ותוס' ד"ה פקורא, ופסא...

בשני וחמישי ושבת מנחה אולם, ב"ר ד', ב"ר ז', ב"ר ח' (שחרית) ו', ובשבת ז', ומפסא' בנביא בשבת ו"ט שחרית בלבד - חז"ל מביאים ז' (כולל יו"ט).

2' ע"א ע"א ע"א, בשני ובחמישי... וישראלים'

ע' פקוראים פס כגדד שלשת חלקי תורה שבכתב - תורה נביאים וכתובים, וכגדד ע' חלקי כולל ישראלים - כהנים לויים וישראלים.

3' ע"א ע"א, הני שלשה חמשה... דמישלם בעובדיה', ורש"י

בבית המלכות פ"ו ע' שומרי פס"ל, שבצה רובי פני פולחן - מפס חמשה חשובים, ושש ע' יו"ט כגדד שלשה שצדו מכל אחד משני פ"דדים של עזרא כשקרא בתורה בעזרה.

במשנה ראינו שפותרים ופותרים מברכים לפניה ולאחריה -

4' ע"א ע"א, ומשום פיו"אין, ורש"י

מניחא דמשנה פראשון מברך את הברכה שלפניה ופאחרון את שלאחריה, אבל פניחא שכל פאולחן יברך לפניה ולאחריה מפני מ' שנכנס באמצע פקריא או י"א לפני שפאחרון ע"א - שלחא יחדו שקראו ב"בבור בלי ברכות.

ופנה, במשנה למדנו שאסור לפוסל ע"א פאין ב"ר ופ', שבת מנחה, ר"ח, וחולו ע"א מוצד -

5' רש"י כ"א ע"א ד"ה ואין מוסיפין עליה (קמ"א), וד"ה ואין מוסיפין עליה (תנינא)

דפי רש"י מותר לפוסל בשבת ויו"ט ויו"ט

6' ר"ן פרק ד' (בר"י י"ב ע"א) ד"ה אין פוחתין

פר"ן פביא שיטת שבי"ט אין מוסיפין

7' שו"ע או"ח סי' רפ"ב סעיף א', ורמ"א... מוסיפין, ומ"ב ס"ק ו', ... פרהב'

פרמ"א ע"א שפביא פר"ן שאין לפוסל ביו"ט - חז"ל ממשחת תורה, למשפ, מנפאן כמ"ע רמ"א א"א ח"י ו"ט בשבת (חז"ל מיו"ט שח"ל לפיות בשבת).

8' מ"ב ע"א ע"א ופ'

ע' מוסיפין שבז"ז מנפאן שכל עולה מברך לפניה ולאחריה ע"א כדאי לפוסל אפילו בשבת, ומשפ פתיר פמ"ב במקום פ"בורך - אולחא ש"ריק לפתחש ע"א בערחא ד"ב"ורא וג"ס שלחא לפוסל לפוסל מוסח מחוקת, וכשקראים שתי פרשיות יחד ע"א יקראו ליותר מארבעה קראים פפרשה פראשנה ופרביצי יתחיל ע"א את פפרשה פש"י.

9' ע"א ע"א, איבציא לפו מפסיר... ע"א ע"א

נחלקו פאמוראים אם מפסיר פוא אחד מפשע ע"א שבת ופחמש ע"א ו"ט או שפוא נקרא בל"ל שלשאת פקוראים.

10' תוס' ע"א ע"א חז"ל אמר... שפרי מותר לפוסל

עיקר פדין שפמפסיר עולה מן פמנן אלחא שנפא לפחמיר ולקרות פ', וז' חז"ל מפמפסיר בימים שמותר לפוסל בקוראים, ובתענית שאין מוסיפין פש"י מפסיר בנביא.

ולמשפ - אפילו למנפאן שאין מוסיפין ביו"ט, בכל זאת נפגים ע"א ביו"ט שיצ"ל חמש מלבד מפסיר.

1' מניחה דף כ"ב ע"א, ותנא הקורא בתורה... פסוקים'

אין קוראים לבד עולה פחות מששה פסוקים

2' עס כ"א ע"ב, רבא דתני רב שימי... הפולס'

אצ"פ שפ"ה אפשר לקרות ע' פסוקים לבד אי משלשת פולסים בבי' ופי' ושבת מנחה - ובסך הכל פי' קוראים תשעה פסוקים, בכל זאת חייבו חז"ל לקרות לבא פחות מששה פסוקים - כלפי' עשרה באלגנטים ממלאכותן לעסוק ברכי' ביבור, עשרת הדברות, ועשרה מאמרות שבהם נברא הפולס.

3' תוס' עס ד"ה אין פותחין

אם כל הפרשה של חובת פיום פ"א של תשעה פסוקים אין זורק בפסוק עשירי.

4' ע"ע אורח סי' קד"ז סעיף ד', בה"ט ד"ה אם קרא, ומ"ב ס"ק י"ד

אם לא קראו שלשה פסוקים לבד אחד לא י"א (ולקמן נראה איך להתנהג) - ואפי' אם זה שקראו לו שני פסוקים פ"ה המפ"ה, אבל לפי המחבר אם קראו ע' פסוקים לבד לא יתיר - וא"כ לא קראו בסך הכל אלפי תשעה פסוקים י"א שאין קריאת עשרה פסוקים לעיכובא, אבל פ"ה חולק.

5' תנ"ך ברורה עס ס"ק י"ט, (השלשה)

אם עלה לתורה וקראו לו שני פסוקים וכבר ברכו אחריו, יחזור ויברך ויקראו לו שני פסוקים שקראו כבר עס אפי' פסוק שלישי, ואם כבר בירך זה שלשה אחריו את הברכה שלפניה וקראו לו מה שקראו הראשון בתוספת פסוק (ולכתחלה בתוספת ע' פסוקים) ואח"כ יעלה הראשון אחריו ויקראו לו את השלשה הבאה - ואם כבר ירד הראשון מן הבימה אפשר לקרוא לאיך אחר ובלבד שבסך הכל יעלו שלשה שקראו להם ע' פסוקים - והע"ה ע"ב פסוקים אינן מן המניין.

6' עס במ"ב, בד"א... ושע"ב אות כ"א

אם קראו לכפן שני פסוקים וכבר בירך פ"ה לא יקראו לע"ו את מה שקראו בכפן אלפי וקראו לו ע' פסוקים אחרים - ע"כ יאמרו שקריאות בכפן פי' פסול בגלל פסול בכפונתו, ובשבת שאפי' אפשר לד"ט ע' פסוקים מהפרשה חייב העולה להתחיל מהפחתה, ואם צד"ן לא ברכו פ"ה בכפן שנית ויתחיל מהפחתה, ובמקרה וקראו שני פסוקים לישראל בשבת צד"ן שלפי' ברכו שנית אלפי וקראו אחר במקומו.

7' ע"ע עס סעיף ו', ומ"ב ס"ק י"ט, (כמה)

במקום שאפשר - אם קראו לשנים אותו דבר ממשה או אפילו אם פוסיפו לשני פסוק אחד אינן עולה למנין הקוראים, ואם פוסיפו לו שני פסוקים עולה למנין הקוראים, וכל זה בדיעבד אבל לכתחלה אין לחזור ולקרוא מה שכבר קראו לאחר אלפי אם אי אפשר אחרת.

למדנו שאין פוחתים לעולם משלש פסוקים-

1. 'מגידה דף כ"ב ע"א, אין מתחילין בפרשה... פסוקים, ותוס' ד"ף אין... פסוקים'

אין מתחילים פחות משלש פסוקים מתחלת הפרשה אלא ששלושת פסוקים שיש להם פסוקים בלעדיו
הוא הראשון (או שקראו לזה שלפני הפרשה אחרת) ויחשבו שקראו לראשון של פסוקים בלבד.

2. 'ע"פ, ויחזיק רבי תנחום אמר ריב"ז... פשיטא, נהו דתימא... קמ"ד'

כש אין מתחילים פחות משלש פסוקים מפתחלת הפרשה כ"כ אין מסיימים פחות משלש פסוקים
לפני סוף הפרשה מפני פירושם שיחשבו שיש להם אחריו יקראו לו של פסוקים בלבד.

3. 'רמ"א אור"ח סי' קל"ז, ופרשה שאינה רק... ש"ס, ומ"ב ס"ק ד', ויש מחמירין... קטנא'

שיטת רמ"א שומת דפתח"ע או למאור סמוך לפרשה אין בה אלא של פסוקים שאין חוששים
לעשות אלא כשמתחיל או מסיים באמצע פרשה, אבל יש חולקים - וכדאי להחמיר חוץ מקריאת
ראש חודש מפני שאי אפשר אחרת.

והנה, בענין פקריאופ בר"ח כבר דנו בזה -

4. 'מגידה דף כ"א ע"ב, בעא מיניה אדא... פשו דבו תרי (כ"ב ע"א)'

בר"ח קוראים פרשת תמיד, קרבן שבת, ופרשת ר"ח לארבעה קראים - בפרשת תמיד יש
שמונה פסוקים, וביום השבת של פסוקים, ופרשת ר"ח חמשה פסוקים - כשחלקים את תמיד לשני
קראים נשאר וביום השבת יש בו של פסוקים ובראשי חדשיכם יש בו חמשה פסוקים - לחלק לשני
קראים, ופיר' אי אפשר לחלק את חמשת הפסוקים של ר"ח כ"ש דאי' שאין להתחיל או למאור
פחות מ' פסוקים מתחלת הפרשה, ולכן גם אין לחלק את פרשת תמיד בין שלש אלים באופן
שהשלישי יקרא פסוק או שנים מפתח"ד עם של פסוקים של שבת.

5. 'ע"פ בזה, רב אמר... פוסק, ורש"י'

דרב חזק אחז מפקראים על מה שכבר קראו ולשואל מחלק פסוק לשנים.

6. 'שו"ע אור"ח סי' תכ"ט סעיף ב', ומ"ב ס"ק ט', ודע עוד...'

לפי המחבר קורא דלוי מואמרת לפס... שכבר קרא הכהן, ומסיים... רביעית הפין, ולשלישי קורא
מצולת תמיד... עם וביום השבת, וברביעי, ובראשי חדשיכם, אבל גזר"א חולק עליו וסובר שחלקים
את תמיד לשנים, והשלישי חוזר וקורא שלש פסוקים מפתח"ד עם וביום השבת, וברביעי ובראשי
חדשיכם, הנהגה בכל פעולם כ"ש המחבר אלא שבירושלים נהגים כגזר"א.

עוד ענין מתינו ברמ"א בנגע למקום הראוי להתחיל ולסיים -

7. 'רמ"א סי' קל"ח, ויכוין שיתחיל... ומ"ב ס"ק פ"ו'

מתחילים ומסיימים בדבר אב, ולפי יקראו להם שפרשה יש בה כדי להעליב אותו.

1' יאיין דל ג'ט במשנה, אולו דבריס... דרכי שלום (תנינא), ורש"י

חז"ל תקנו סדר למי דקרות בתורה ראשון וכו' כדי שלכא יבאוו לידי מחלוקת

2' עס בגמ' א"ב, תנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו... דאתו דאיינזיי, ורש"י

המלכה דקראו לכפן ראשון פיא מדאורייתא - מוקדשתו, אבל מפ"ת פ"י יכיל למחול ולכבד מי שעדוה ממנו בחכמה - ומשום דרכי שלום תקנו חז"ל שאינן יכולים למחול.

3' דעיד בגמ' מנפ"מ.. ופדר לוי (תנינא)

זה שפ"ל עולה אחרי הפך איסכופו אקרא.

4' עס, אחר אב"י נקטינ... באותו כפן, ורש"י

אם אין שם כפן אבל יש לוי - דפי רבינו יצחק בן יקר ורבי יצחק ברבי יפודו וסדר רב אמרם גאון אין פ"ל עולה כ"ל, אבל דפי תלמידי רבי יצחק פ"ל אין סדר ומותר דקרות למי שרוצים - כולל לוי וכש"כ אין לוי אבל יש כפן אותו כפן עולה פ"מ - אחת לכפן ואחת ללוי, ואין דקרות כפן אחר כפן או לוי אחר לוי שלכא יאמרו שהשני פ"ל.

5' ע"ע אור"ח סי' קד"ה סעיף י' ורמ"א, ומ"ב ס"ק ד"ו... אס פוא כפן

דפי המחבר עולה כפן או לוי באמצע שבצת פקרואים ובלבד שכבר עלו כפן לוי וישראל בתחלה, דפי רמ"א אין דעשות כן אלכא באלו שמוסיפים על מנין שבעה, ופלגוש כתב שאין אנן נפשיס דקרווא כפן או לוי אלכא דאחרון (אחרי שבעה קרואים) או מפ"ת.

ופנה, דעיד למדען מחלוקת בשאין כפן בביפכ"ס - פ"מ מותר דקרות ללוי באמצע פקרואים -

6' ע"ע עס סעיף ו', אס אין כפן... ורמ"א, ומ"ב ס"ק כ"ד, ועענ דקרות...

נחלקו פאחרונס איך פסק המחבר, אבל דפי פלגוש שפ"א פ"מ"ב כשאין כפן אין דקרות פ"ל אלכא דראשון (ויאמרו שפ"א עולה במקום כפן), אחרון כשכבר עלו שבעה, ומפ"ת.

7' ע"ע עס... אכ"ז יקראו

אס חשבו שאין כפן בביפכ"ס וקראו לישראל, אס עדיין לכו פתחיל פ"מ"ב אלכא פ"מ"ב את פברכפ יע"ל פכפן ופ"מ"ב יע"ל אחרי לוי, אבל אס פתחיל את פברכפ אין פכפן עולה כ"ל.

8' מ"ב ס"ק י"ח, קה"ל שפ"ו נפשיס...

איפה שיש מנהג למכור את פ"מ"ב פראשונפ פברשת בראשית מותר דקרווא לישראל ראשון אפ"ל עלכא ברשות פכפנס, אבל אין לפני"ג מנהג כ"ז אלכא בפסכמת פכפנס.

9' ע"ע עס סעיף י"א דברי המחבר, ומ"ב ס"ק נ' ומ"א

אס קראו לכפן ומ"ב שכבר י"א מביפכ"ס לכו יקראו לכפן שני בשמו אלכא יע"ל בע"מ - אכ"ז פשני פוא בנן וכל זה בעליות פראשונת, אבל אס קראו דאחרון או מפ"ת (ע"ס ישראל יכול דעלות) מותר דקרווא לשני בשמו.

למדנו שכל כך זולה ראשון מנחות וקדשתו. ומתקנת חז"ל שאין בידו למחול. יש מקום לעסוד איך באמת קובעים משיפו כפן לחייב אותנו לכבדו-

1' שו"ת הריב"ש סי' ז' כפנים שבדורנו...

לפי הריב"ש נגדו לסמוך על החזקה שכל מי שאומר שפואו כפן קוראים אותו ראשון - ואפילו לפני ת"ח - מפני המחלוקת. אצ"פ מאיקר הדין אינו אלדא ספק כפן אד שיכח את ייחוסו.

ואדין זריכים לדעת שלדא כל מי שנלד למשפחה שפוזקו עצמם לכפנים פואו כפן. שיתכן מי שפואו בעל כפן ובכד זכות אינו כפן

2' שו"ע אה"ע סי' ז' סעיף כ', חלדל של תורה... ואו"ח סי' קכ"ח סעיף מ"ב

החלדל דיעו כזר ואין לו קדושת כפן

החלדל מוזכר בפסוק והגדרתו מלינו בגמ' -

3' ויקרא כ"א, ז' וז"ו ורש"י פסוק ט"ו

זונה, חלדל, לרשעה איסורת לכפנים. וכן פנלד מכפן ואחת משלשתן נקרא חלדל.

4' שו"ע אה"ע סימן ו' סעיף ח'... דינשא דו, ובסוף, וכן גזירות... אשאר זונה

בכלדל איסור זונה -

מי שאינו בת לישראלית:

א"י

גזירות

שפחה כנענית המשחררת

בת ישראל שנבעלה לפסול:

מי שנבעלה לגוי

מי שנבעלה לדחת מן העריות (אביה, אחיה, בעד אחותה...)

מי שזינתה כשפיתה איש (אבל פנויה שזינתה עם בן ישראל דלד נפסולד

לכפונה ואצ"פ שפיתה נדה)

מי שזינתה עם אחר כשפיתה שומרת יבם

מי שנבעלה לחלדל

5' שו"ע שם סעיף ט', י', י"א

השם, זונה, אינו תלוי בהאמת האשה, ואפילו אם נבעלה באונס לפסולד דלד נפסולד לכפונה. דכן אישת כפן שנאנסה (בפני אדום) נאסרה על בעלה, ואשת ישראל שנאנסה אסורה לכפן לכשתתאלמן. וכן ילדה שנאנסה צ"ג או צ"י קרוב משפחה מהעריות אסורה לכפן כל שפיתה יתרה על בת שלדל כשנאנסה.

בפסוק מלינו שלשה סוגי נשים האסורות לכפן - פסולד זונה למדנו. החלדל פיאו פבת של כפן ואשה הפסולדלו, והשלישית פיאו הגרשה -

6' שו"ע שם סעיף א' מדרבנן

החלדלדל אסורה לכפן מדרבנן

7' שו"ע אה"ע סי' ז' סעיף י"ג, י"ד

כפן שבא על הערוה אין פולד חלדל שפחלדל פואו בן אחת משלשת הפסולדות שבפסוק ואין הערוה בכלדל! אבל אם נלד מביאה שנייה פרי נעשית הערוה עם זונה אחרי שנבעלה לו ומחילדו פולד חלדל. והכפן עצמו אינו פסולד לא נתחלדל צ"י מעשה עצמו. (לדקן נראו שבמקרים מסוימים נפסולד הכפן זמנית צ"י מעשיו)

וא"כ - אינו מי שאביו כפן צדין אינו כפן אם אמו נתגרשה מנישואים קודמים לפני שפתחתנה עם אביו, או שפואו גזירת. או שנבעלה לפסולד דלד

יש עוד בן כפן שאין לו קדושת כפונה -

8' שו"ע אה"ע סי' ה' סעיף א'... בקדושתו

כפן שפואו פלואה דכא אין עליו קדושת כפונה.

א' כהנים שדורנו שאין להם כח
היחס חל מפי חזקתן נהגו היום לקרוא ראשון בחורת כהן ואפי' הוא
ע"ה לפני חכם גדול שבישראל כמש"כ זה לר"ס ז"ל (בפי"ב מה' תפלה)
אע"פ שמן הדין היה זה אסור ואותו חכם חייב מיחה שקרא לפניו אפי'
כהן גדול עם הארץ כמו שכתתי למעלה חל שנהגו כן מפי המחלוקת :

למדנו שכתבן זולת ראשון, אחריו פלו, ואח"כ שאר כל העם - וישנם גם אלו שלפי המנהג חייבים לקרותם לתורה. ישנם כפינים שאינם צוים ראשון, וישנם אנשים שאין קוראים להם לעלות לתורה כדל -

1' השנה מנחות ק"ט ע"א, הכפנים... ותוד"ה דא... כשר לדוכן ולקרות בתורה תחלה'

כפן ששימש בבית המקדש שבנו המלכים - וכ"ש ששימש לע"ז פסוד לעבודה, ופוס'ו פתוס' שפסוד גם לנשיאת כפים ואין קוראים אותו ראשון לתורה, אבל הביאו בשם רש"י שפסוד הוא לעבודה דוקא אבל נשאו את כפיו וזולת לתורה ראשון - ובתנאי שחזר בתשובה.

2' ש"ע א"ח סי' קכ"ח סעיף ד"ז, ומ"ב ס"ק קל"ד, כתבו האחרונים...'

כל זמן שלדא חזר בתשובה דא ישא את כפיו לכ"ע, ופוס'ו פתוס' שפוס'ו אס פה"ר דתו לרת פ"ש א"ח סי' - ע"ן זב בכדל ע"ז שפ"ר מואנים בא"ד אחד - או שפוא מואר לחילול שבת בפרפסיא, כל זמן שלדא חזר בתשובה דא ישא את כפיו - ולפי מה שראינו בתוס' גם אינן זולת ראשון.

3' סנהדרין דף נ"ב ע"א, הפאי... כפאי תנאי'

הפ"ש הפ"ש ג"מ הוא שס"ס בת אדם מכובד זינתה פ"ר זב בזיין לאביה ואין מכבדים אותו כבראשונה - וא"ע שפסוק עוסק בבת כפן, אין פדרש ב"ע"ן כפונ"ה כדל.

4' מרדכי פרק ארבע מיתות... לפתוח ולברך ראשון'

דפי פמרדכי כפן שבתו פה"ר דתה אין חויב לקרותו ראשון - אבל אין איסור בדבר.

5' מ"א א"ח סי' קכ"ח סעיף מ"א, ויש אומרים... ומ"ב ס"ק קנ"ד, וכתבו האחרונים...'

א"ל שפ"כ כ"מ במרדכי, בכל זאת אין מנהג למהצ מלקרות כפן ראשון בדל מצי' בתו.

6' בכורות דף מ"ה ע"ב במשנה, הנשאו נשים בעבירה... ורש"י

כפן שש"א אשה פאסורה לו אן שפוא מנחן למתים פסוים לעבודה דז שינור שלדא ליפנת מנחתו ושיקבל על ע"נו שלדא מנחן למתים.

7' מ"א שם, תנאי נדר וזבד... אדעת רבי' (מ"א ע"א), ורש"י

אחרי שפ"ר פנאופ מנחתו - באופן שלדא יפ"א אפ"ר לפת"ר נדר - כשר, וא"ע שצ"ן דל ארש.

8' שם ג"מ מ"א ע"א, ופ"מ למתים... תקפו', ורש"י

דלבי נשו לפסודה לו אין סומכים על קבלתו דז שיקבל על ע"נו בנדר, אבל דלבי מנחן למתים מ"ד כקבל על ע"נו שלדא מנחן למתים אד כשר.

9' שו"ת פ"ש"א חלק שביעי סימן כ"א

דפי פ"ש"א כס שפסוים לעבודה ככ אינם צוים ראשון.

10' ש"ע א"ח סי' קכ"ח סעיף מ' ומ"א דברי פ"ח

הלכה כרש"א, וא"כ - כפן שפ"ר דתו וזבד עבודה זרה אבל חזר בתשובה קורין אותו לעלות ראשון, זינתה בתו ולדא חזרה בתשובה צ"ן קורין אותו לעלות ראשון, אבל אס פה"ר דתו ולדא חזר בתשובה, מחדל שבתות בפרפסיא, נשא אשה פפסודה לו, או שפ"מ למתים - אינן זולת ראשון.

9' תשובה כהן שנושא אשה בעבירה זרעו מחולל אבל הוא אינו מחולל אבל כופין אותו ואפי' בשוטים עד שיגרש וכדאמי ביבמות (דף פ"ח) דאם לא רצה כופין אותו שנאמר וקדשתו אפי' בעל כרחו וכל שלא גירש אין נוהגין בו קדושה דתנן בבכורות בפ' אלו מומין (ד' מ"ה) הנושא אשה בעבירה פסול עד שידיר הנאה ונראה דאפי' גרשה ואפי' מתה פסול עד שידיר הנאה מהנשים שאסור כהן ושדור על דעת רבים כדי שלא יוכל להתירו חכם וכדאיתא התם בגמ':

למדנו שכפן המצדק באיסורי כפונג או שפואו אובד ע"ז פסוק לעבודתו ואינו אולם ראונו עד שיקבל
על עצמו (במקרים מסוימים גם בנד"ר) לחזור בתשובה. ראונו גם במשנה ברורה שכפן מומר לחלד
שבתות בפרהסיא פסוק לעבודה. ולכאורה משמע מכל אלו פהלכות שעבירה פוסלת את כפן
מכפונתו ואין מכבדים אותו לקרות ראונו - אובד מותר לקרותו לע"י אחרת. וכן ישראל מומר מותר
לקרותו לתורה-

1' עו"ת אחרת משפ חלק או"ח ג' סי' כ"א, ולקרא בתורה... וכדומה'

איסור לכבד אוברי עבירה ולכן אין לקרא לתורה את מ' שוינו שומר מצוות. אובד כדי למנוע מחלוקת
מותר.

2' עו"ת אג"מ חלק או"ח ב' סימן ע"ג

ר' משפ איסור לערוך, בר מצוה, לעצור פולגד מ"ו כשאנו עדיין ארה עם פג"ו כדי, למיגדר מילתאו -
לעבדיר שנתב ככל אינו מקובל עלינו. ול"א יבאו לזדבד בחומר נשואי תערוכות. משפ א"ל איסור
לקבלו בת"ת.

וכל זפ לענו אוברי עבירה בלבד. אובד לקרוא מ"ו שפואו כופר בתורה איסור מ"ז אחר-

3' עו"ת אג"מ חלק או"ח ב' סימן נ'...לדא נתקדש פשט', חזינן... בעלמא, ואין... רס'

ר' משפ אנו מ' שוומר ברכה אובד אינו מניח בפת"א ויתברך - או שוינו מניח שפס פואו חלק
בעלמא - פרי אין בברכתו משום ברכה ופס פספואי דברים בעלמא. ואיסור לענות אחרים אין.

4' עו"ת אג"מ חלק או"ח ג' סי' כ"א...שכתבתי'

לפי מ"ש ר' משפ לעיל שאין ברכת הכופר ברכה, אם כופר מקבל עלי"י פרי קוראים לו בלי ברכות
(שפרי מ' שבי"ק לא נחשב לברכה) ומבטלים תקנת חז"ל. ולכן אפילו כדי למנוע מחלוקת אין לכבד
את הכופר אלא בפתיחת פארון או פגבפה או גלי"פ.

5' עו"ת אג"מ חלק או"ח ב' סי' נ"א...תורת ד'

כאן פוס"י ר' משפ עם קריאתו בתורה לא נחשבה לקריאה שפרי אינו מצריך את התורה וקורא ב'פ
קורא בכל שער ספר עתיק וימין וממילא לא ש"ק לקרותו לתורה כלל.

6' פ"ק, דפחני' בענינים שלדא שייכים...

למשפ פתיר ר"מ לכבד את פ"פואו ב' זורק בפתיחת פארון למרות שפואו נשוי נכרית.

3' הנה בדבר שמוכרח מע"כ בשביל הקאמפיין לעניני
א"י לארגן בענקעטס ולהזמין גם את הראבאייס
של הרעפארמער וקאנסערוואטיוון וגם לכבד אותם
בכיבודים שונים אף בברכות כמו לברך המוציא
ולומר איזה תפלה, ורוצה מע"כ לידע דעתי העניה
אם אין בזה חשש איסור.

הנה לע"ד ברור שאף אם היה מברך הברכה
כתקונה ובלא הפסק לאכילה נמי כיון שהוא כופר
בה' ובתורתו כרוב הראבאייס שלהם שנמצא שהזכרת
השם הוא אצלו רק כדברים בעלמא לא בטונה
להשי"ת. אין זה בשם ברכה כלל שהוא ככלא שם
ומלכות כלל.

ומקורי הוא מרמב"ם פ"ו מיסוה"ת ה"ח שכתב
בטעם אפיקורס ישראל שכתב ס"ת ששורפין אותו
עם האזכרות שבו, שהוא מפני שאינו מאמין בקדושת
השם והוא מעלה בדעתו שזה כשאר הדברים והואיל
ודעתו כן לא נתקדש השם,

חזינן מהרמב"ם דמי שאינו מאמין בקדושת
השם הו' אותיות השם כשאר דברים, וא"כ פשוט
שגם כשמוכיר השם נמי הוא כדברים בעלמא.

ואין
להחשיבו לברכה דהוי כברכה שאין בה הזכרת השם,
וכן הוא גם כאין בה מלכות כיון שאינו מחזיקו למלך
העולם אלא אומר זה לפטומי מילי. וממילא הרי
לא יוציא את אלו ששומעין ברכתו ואין מברכין
בעצמן שבשביל זה הרי מכבדין לאחד שיעשה ברכה
בקול רם.

1' ולקרא לתורה לאלו שאינם שומרי תורה ליכא
איסור בעצם מכיון שמאמינים בהשי"ת ובתורתו ורק
עוברין לתיאבון וצריך לענות אחר ברכתו אמר, אבל
ודאי לא יפה עושים הקורין אותו לתורה מצד שאין
לכבד עוברי עבירה וצריך למנוע מזה רק כשאיכא
צורך בזה כגון יא"צ שיש לחוש למחלוקת וכדומה

2' נשאלתי מרב אחד אם יניחו לבן הנולד לישראלית
הנשואה לנכרי לקראו לתורה ביום הבר
מצוה שלו, והשבתי שאף שפשוט שיש להבין דין
ישראל לכל דבר לרוב הראשונים שהלכה כמותם
ויש ממילא חיוב ללמדו תורה ולחנכו במצות, אבל
למעשה אם עדיין אמו ברשעתה עומדת ודרה עם
הנכרי ומופקרת לכל האיסורין ומתחנך הבן אצלם יש
למיגדר מלתא בכל האפשר שלא יקראו אותו לתורה
ביום הבר מצוה שלו ולא יעשו איזה שמחה שם,
וכן היה טוב שלא לקבלו ללמוד בהת"ת מאותו הטעם
למיגדר מלתא, ורק כשתפרד האם מהנכרי יש
ללמדו כדין ולקראו לתורה ולעשות שמחה ביום
הבר מצוה שלו. ואם יש חשש שיתקלקלו ילדים
אחרים עי"ז שיקבלוהו בהת"ת איסור גם מדינא.

⁶ להחניף בענינים שלא שייכים לומר שהוא מסכים להאיסורים ודברים הרעים שעושה אפשר שליכא איסור כלל כגון לשבחו ביפיו ובחכמתו בעניני העולם ובמדותיו אף אם מגזמים מעט משום שצריכים לו אפשר ליכא איסור כיון שאין זה כאלו שבגמ'. וכן הוא לכבדו בפתיחת וסגירת הארון וכדומה שהוא רק ענין כבוד בעלמא ולא נראה מזה שום הסכם למעשיו הרעים. כי להכל ידוע על מה מכבדים לו שהוא בשביל שרבים צריכים לו ויש לו גם מעלות הרבה במעשיו שבין אדם לחברו שראוי לכבדו בשבילם אך שבדברים שבביהכ"נ הנהיגו שלא לכבדו לבעלי עבירה כזו שנשואין לנכריות שהוא כפי הראוי וכשיכבדו לזה יהיה זה לחניפה על שצריכין לו. עכ"פ כיון שאין בזה שום שייכות להסכמה למעשיו וגם הוא ידוע שאין מסכימין למעשיו אך שמכבדין אותו בשביל שהוא רופא מפורסם ושצריכים לו אין זה בכלל החנופה שאמרינן בסוטה.

ולכן אף שגם מזה צריך להתרחק אף מחנופה כזו, שהוא כשמשבחו יותר ממה שהוא ראוי, כי לשבחו במה שהוא ראוי באמת ודאי ליכא איסור דרק בעכו"ם נאמר לאו דלא תחנם לא תתן להם חן בע"ז דף כ' אבל בישראל אף בעוברי עבירה ליכא איסור זה אבל לשבחו ביותר יש להתרחק, ואולי יש גם איסור בדבר לא רק מצד מדבר שקר תרחק אלא גם מצד חנופה, דמצד שקר כיון שהוא לכוונת שלום אין לאסור כהא דכתובות דף י"ז, וא"כ גם לכבדו בפתיחת וסגירת ארון שאין בזה ענין שקר נמי אולי יש איזה איסור מצד חנופה. אבל כיון שאין איסורו ברור ויותר נוטה שאין בזה איסור אלא מעלה טובה הוא להתרחק אף מחנופה כזו יש להקל אם רואה כתר"ה וראשי העיר אשר יש צורך גדול להקהל ולאנשי העיר שיכבדו אותו באיזה דבר בביהכ"נ כהא דפתיחת וסגירת הארון וכדומה. אבל לקריאה בתורה אין להתיר מטעם שכתבתי לעיל.

⁴ הנה בדבר ראבייס של הרעפארמער וקאנסערוואטיוון שבאים לפעמים בשבת לביהכ"נ של יהודים כשרים אם רשאין לקרותם לתורה. הוא דבר פשוט שבקריאה לתורה הוא אסור בעצם דהא קה"ת צריך ברכה לפנייה ולאחריה וברכתם אינו כלום ואין לענות אמן אחריה, עיין בספרי אגרות משה או"ח ח"ב סימן נ' ונ"א מטעם דכיון שהם כופרים הוי הזכרת השם אצלו רק כדברים בעלמא דהויא כברכה בלא שם ומלכות כלל, וממילא אף שהבעל קריאה קורא וממנו שומעין הקהל, מ"מ הא יהיה זה כמו בלא ברכה, וגרע מקודם שתיקנו שיברך כל אחד ואחד דהא כבר נסתלק חשיבות ברכה של הראשון משאר הפסוקים אחרי שכבר בירך אחר קריאתו ברכה דלאחריה. אבל אף לשאר כבודי קדושה דביהכ"נ

כהגבה וגלילה והוצאה והכנסה ופתיחת וסגירת הארון אף שאין בהן איסור בעצם שאין בהן ברכה, אבל אין לכבדו לכופרים בעניני קדושה שכופרים בהם, ויש בזה איסור חניפה ממילא כיון שאין ראוי לכבדם בדברים כאלו כדכתבתי בסימן נ"א. ולכן אם אין צורך גדול אסור לכבדם גם בכבודים אלו, אבל אם הוא לצורך גדול שיש לחוש שיבא לידי מחלוקת בעיר ויש לחוש להפסד צדקה יש להתיר בשאר כבודים ולא לקראם לתורה מטעם שכתבתי.

⁵ הנה בדבר רופא יהודי מהמפורסמים שבמדינה שרבים צריכים לו להיות בהתקרבות אתו והוא איש בעל מדות רחמים וצדקה באופן גדול וגם עושה הרבה טובות לעניני הקהלה, אבל הוא נשוי נכרית ומטעם זה אין מכבדין אותו בביהכ"נ בשוכ כבוד והרופא רואה בזה התרחקות מהקהל ומדוכא מאד מזה ולכן רוצים כתר"ה וראשי העיר לכבדו לפעמים בפתיחת וסגירת הארון וכדומה. וגם הוסיף כתר"ה להעיר שמצד הקפדתו על אנשי העיר ברור שרק כל זמן שאמו הזקנה שהיא שומרת תורה בחייב עושה מה שעושה לטובת הקהל אף שמקפיד עליהם ואחר חייה יתרחק מן הקהל ויהיה הפסד גדול להקהל בכלל וליחידים בפרט ורוצה כתר"ה לידע דעתי בזה.

והנה עיקר הנידון בזה הוא משום איסור חניפה שיש במה שיכבדו אותו בדברים שאין מן הראוי לכבדו לבעל עבירה כזו, דמצד עצם ענין פתיחת וסגירת הארון להניח לבעל עבירה ליכא שום איסור. ואף לקרא לתורה אם הוא רק בעל עבירה לתיאבון ליכא איסור בעצם אם איננו כופר, דכופר ומומר להכעיס יש לאסור בעצם משום דאין כוונתם ללמד תורת ה' בקריאתם והוו דבריהם בקריאתם רק כקריאת דברים בעלמא לא כקריאת דברי התורה תורת ה'.

סדר הולאה והכנסת ס"ת וקריה"ת

מנפג ישראלם לכבוד מ'שפן בתחית פארון- ל'פי פמנפג חתן בשבת שמזמרים לו מכווד בתחית (בנפג למפסיר). וכן מובא בספרים שבצל אשפ שפיא בחודש פתשיא ל'בריונפ ישתדל לעלות לפתית פארון.

נפגים פקפד לעמז א'ל רלפס בשצת פתית פארון (וכן ביאי פסליות וביאים נראים כשפותחים את פארון לפמנונס ופיזיס). ולקמן נראפ שאין ז'פ מציקר פדין אלכא מנפג לכבוד פס"ת.

1' רמ"א או"ח סי' קל"ד ס"ב, כשנו"כאים אותנו... בימין, ומ"ב ס"ק י"ג, וזריק ל'גביה'...

פ'ש"ף מוחז ס"ת בימין ומגביה ומחר, ג'דלו ל'ד' אתי... ו'גשבת מגביה את פס"ת ומחר, שפא ישראלם... ומגביה שוב ומחר, אחז אלוקין... ואח"כ, ג'דלו... כבחו. ובשבת מחרים פקפד, א'ל פכ'...

2' ע"ב במ"ב ס"ק י"ג... לקרותו

פמנפג לומר, בריק שפיה... בשצפ שנו"כאים את פס"ת, ואפשר לעמזרפ צ' שפותחים את פס"ת לקרות.

3' שו"ת אגרות משפ חלק או"ח ד' סי' ע' אות ט'

לכתחלה וי"כא את פס"ת מחרון פקודש ואז יתחילו לומר בריק שפיה (שכן פוא ל'שן פזופר). אב'ל אין למחות בי' מי שמחכה צ' שימרו פקפד בריק שפיה לפנ שנו"כאים את פס"ת.

במנפג במסכת יומא מ"ינ שפ"פ חיוב לכפן ג'דול לקרות בשלשת פפרשיות של יום פכופרים שבתורה: באחרי מות, מחר, ופנחס-

4' יומא ס"ח ע"ב במנפג, וקורא אחרי... פ"ג, וא"מ' ע' ע"א, ובצפור... איכא פמנפג, ורש"י

במנפג כאן מ"ינ שני יסודות: פ'ענן של כבוד פ'ליבור- שאין לשפות בסדר פקריאפ באופן שפ'ליבור יש ב'ל. ופחש לפמנפג של ס"ת- שאסור לעשות שום מצשה שיש בו ל'פראות כאילו יש איצ' פסול בס"ת לכך- פכפן ג'דול ש'זריק לקרוא שלש פרשיות- שתיים בויקרא ואחת בבמדבר- אינן רשאים לעלות את פס"ת לבמדבר מפנ כבוד פ'ליבור, ולס אינן רשאים לעביא ס"ת אחר משום פמנפג של פראשון. ומחילא קורא את פפרש' פש'לשית א'ל פ'ג -וחי'ב לעכריז, יותר מנפג שקראתי לפנכס כתוב כאן' על'א יבאו לתשז שפס"ת חסר.

5' שו"ע או"ח סי' קמ"ד סעי' ג' וד'

כשאין ברירה אולעים את פס"ת (ורק במקדש שפ"ו שס כל ישראלם פ'עדיפו שיקרא א'ל פ'ג), אב'ל לכתחלה זריק שפ"ו ספרי תורה מיוחדים לכ' קריאפ מוכנס מלפנ' פתפל' מפנ כבוד פ'ליבור.

ויש לחקור איך פדין במקרה וכבוד פ'ליבור וחשש פמנפג של ס"ת סותרים ז'ג ל'ג- איצ' צ'די' ז'יור ראשון פ'כא כשפ'ליב'ו שני ס"ת אב'ל בשצות פתחו תחלה את פספ' ש'ל'ל'פו לקריאות פמפסיר - פ'אם צ'די' לעל'ל' אותו ב'ליבור כדי של'א ימחרו שיש פ'אם בס"ת. או שכבוד פ'ליבור צ'די' -

6' פרי מגדים משב"ת ז'ב סוף סימן ק"מ, ואיין לבוש... א"ר'

ל'פי פ'לבוש כבוד פ'ליבור צ'די'. ויניחו את פס"ת שפתחו ויקראו מנפג.

וצדין יש מקום לומר שדוקא שס אין פחש של פמנפג של ראשון כ"כ חזק שפרי יקראו מנפג למפסיר, אב'ל איך פדין ב'מי שצ'ע' ופ'ליב'ו מחרון פקודש את פס"ת פ'לכא-נכון, פ'אם יש לו לפחזיר אותו מי' משום כבוד פ'ליבור או שמא יש כאן חשש יותר ר'יני של פמנפג של ראשון שפרי ל'א יקראו מנפג כ'ל-

7' סי' י' יצ"ב פ'לכות קריה"ת סוף אות א', ואם פ'ליב'ו...

פיצ"ב פ'ליב'ו מחלוקת אם כבוד פ'ליבור צ'די' או חשש פמנפג של ס"ת צ'די'.

3

בענין זמן דאמירת בריך שמה לפי לשון
הזוהר אר"ש כד מפקין ס"ת בצבורא משמע קצת דהוא
לאחר שהוציאו הס"ת, אבל לא היה זה ראייה גדולה
דשייך למינקט לשון כד מפקין על שעת ההוצאה אף
שהוא גם קודם ובש"ע הא לא הובא שנדע זה, אבל
בשערי אפרים הלכות קה"ת שער י' סעי' א' איתא
בעת שפותחין הארון להוציא הס"ת אומרים הקהל ויהי
בנסוע ובשעת הוצאת הס"ת מתחילין הקהל לומר בריך
שמה הרי מפורש שאומרין אותו בשעת הוצאת הס"ת
מהארון ממש, ומכיון שלא מצינו מי שחולק ע"ז צריך
לעשות כן, אבל כמדומני שאין מדקדקין בדבר וכיון
שלא מצינו זה כלל בדברי רבותינו הראשונים לא
שייך למחות איך שעושין אבל כשאחד שואל צריך
לומר לו שיאמר אחר שהוציאו מן הארון שלכו מה
שיש שהנהיגו לומר דוקא קודם הוצאת הס"ת הוא
שלא כהראוי להנהיג.

⁷ **ואם הוליא ק"ם ובהיותה ציד הנושאה**
להולכה לפינה חכך עלינה מוכן לקריאה. ויש צאה"ק
ק"ם מוכן. יחזירה להיכל ויקחו המוכן. וי"א שיגללה
למקום הקריאה:

1' רמ"א או"ח סי' קע"ד סעיף ב', וכשזולתו פראשן...

אחרי שקרא את הכפן (מנפנפן לומר, ויצור ויאן וישא...), דפי פראשן אומרים, ברוך שנתן תורה...
אבל פנפנפן פוא שפנפנפן אומרי, ברוך שנתן... ופתיבור אומרים, ואתם פדבקים...

2' רמ"א סי' קע"ט סעיף ג', ונמי עוביו נומר... כנו דגרי

בן נומר אין קוראים לו בשם אביו כדי שלכא לביישו אלכא קוראים אותו בן אבי אביו, ואם פורגל לעלות
בשם אביו פי"ף מתבייש אם פיו מפסיקים לקרותו בשם אביו, וכן אם פאב י"פגע כשישנע שבנן עולה
בשם אחר עולה בשם אביו, ואם אין פאולה יודע נ' פוא אביו עולה בשם אבי אמו, ואם גס זף לא
יודע יעלה בשם בן אברהם.

3' ע"ע או"ח קמ"א סעיף ז', ומ"ב ס"ק כ"ב, כ"ג, וכ"ה, כתבו פאחרונם...

עולים בדרכ ק"רה ובזריזות - גס משום טרחא דזיבורא וגם משום חביבות פתורה, ויורדים בדרכ
ארוכה, וכששני פדרכים שוים עולה ב"ד י"ן.

4' ע"ע סעיף ז', ומ"ב ס"ק ט"ו, ט"ז... כנגד פאבות'

נפלים שפנפנפן פקורא, ופאולה עומדים עס - וכשפנפנפן קורא או פגבאי עולים לתורה יעמוד
אחר אי"ל פבימה כדי שתמיד יפיו עס לפחות שלש אנשים.

5' רמ"א סעיף ז', ומ"ב ס"ק כ"ו

אחרי עסיים את פעל"י ש"ל דא ירד מ"ד - ונפלים לחכות עד אחרי גמר פקריאפ לנ"י שזולת אחריו.

6' ע"ע סי' קע"ט סעיף י"א ורמ"א, ומ"ב ס"ק ד"ה... בס"ת'

אוחזים בעמודי ס"ת בשעת ברכה ובשעת פקריאפ - פנפנפן שבשעת ברכה פמברק אוחז בשני
פע"י חיים, ובשעת קריאפ פאולה אוחז בימני ופנפנפן קורא בפנפנפן.

7' נ"ע ד"ב ע"א, ת"ר פותח ורואה... פלכך פותח ורואה ומברק וקורא'

פלכך כ"ר יפודע שאין חוששים יאנע יאמרו שפברכות כתובות בס"ת.

8' ע"ע ע"ע סעיף ז' דברי פמחבר, ומ"ב ס"ק ט"ז וי"ז, ובה"ט ד"ה ורואה

שי"ת פמחבר שנסתכל בס"ת לראות עד מה מברק ומברק כשפס"ת פתוח, אבל בברכה
שלפני מקפידים לעלות את פס"ת שיפא סאור בשעת ברכה ולאו יבאו לחשוף שפברכות כתובות
בס"ת - ודוקא בברכה שלפניו אין חוששים לזכ פנפן טרחא דזיבורא, ובה"ט פביא יש אומרים
שמותר לעלות את פס"ת לפני פברכה ואין חוששים לטרחא דזיבורא, ופלכך כ"ר יפודע שאין חייב
לעשות כן.

9' רמ"א ע"ס, ומ"ב ס"ק י"ח, י"ט... ואין בה"ט

דפי פראשן אין שאין אולעים את פס"ת, בכל זכאת כל מה פאפער לעשות כדי למנע חשד עושים -
ולכן יפוק פניו בשעת ברכה - ולפי פמ"ב עדיף לפע"י עיניו.

10' ע"ע ע"ע סעיף ו' דברי פמחבר, ובה"ט סוף ד"ה ופברכות, פוי"א נכ"ל ז'...

ברך בקול רם, ופמברק בלחש פרי ז' ספק ברכה לפע"ל.

למדנן את הפלכות של פזולים ופקריאוי. ואתה נצטוק בפלכות של פספר תורה-

1' אבא בתרא דל' ע"א, דתניא וינת שם... בדנע'

הנע' הנע' שס"ת פחסר אפילו אות אחת אינעו ספר תורה.

2' רמב"ם פרק א' תפילין דל' ב', וכן ספר תורה... ומגדל אז ש

לכאורה פסק הרמב"ם כח' הנע' הנע' שראינו, והנע' אז פביא מפרבה ראשונים שפוקראו בס"ת חסר לא יצאו וחייבים לפוליא ס"ת אחר ולקראו את כל פקריאוי מפתחלה.

במסכת גיטין אונ' מו"כאים ג' פסותרת לכאורה לג' בבבא בתרא-

3' גיטין דל' ס' ע"א, שלחו ל' בני גלים... לביבור, ורש"י ד"ה חומשין

הנע' כאן הנע' שס"ת חסר עדיין נקרא ס"ת. ופי' מותר לקראו מתוק חומש אחד אלכא שאין ג' כבודו של לביבור.

4' שו"ת הרשב"א פמיוחסות לפרמב"ן ס"י רל"ט

תשובה זו מובאה בכמה ראשונים בשם הרמב"ם וגם נדפס בין תשובות הרמב"ם - ופואו, הרב'נע' הנע' ש'נ' נזכר בראשית התשובה - וכאן לכאורה מותר הרמב"ם את דבריו בהנע' תורה ומתיר קריאוי בס"ת פסול (ובכלל זה ס"ת חסר) ע"פ הנע' בגיטין שכל פחסרון בחומש פואו כבוד לביבור. וכשאין לפס ס"ת אחר עדיף לקראו בספר חסר מלבדל את פקריאוי. ובאמת הרמב"ם פסביר את שיטתו בענכ התשובה - שכתב שאין לזרז בס"ת כלל לקיים את מצות פקריאוי אלכא משום, כבודו של לביבור - ור"ל מותר שס"ת חסר אינ' ס"ת וכמו שכתב בפלכות תפילין, ובכל זאת שאילו בני גלים אלכא מותר לקראו בחומש - וע"כ משום שאין לזרז בס"ת לקריאוי, ומסקנת הנע' פיא שאין קוראים בליבור בס"ת חסר משום כבוד לביבור - וחידש הרמב"ם שבמקום שאין ס"ת אחר קוראים אפי' בס"ת חסר.

פארחות חיים (רבינעו אפרן פכפן מלונעל - מפראשונים) פביא את תשובת הרמב"ם פנ"ל ומ"כ פביא תשובה מפרשב"א -

5' פארחות חיים פלכות קריאות ס"ת ס"י פ', עוז אחרת לפרשב"א ז"ל... חסר אות א'.

הרשב"א למד שבסוגיא בגיטין ישנן שתי פלכות - פקריאוי בחומש אסורה מפני כבוד לביבור. אבל פקריאוי בספר חסר אסורה מציקר פדין - פפואו ספר פסול. ופרשב"א סובר שקריאות פתורה ענעו ספר תורה - שלכא כח' שכתב הרמב"ם בתשובה (ולפי פרשב"א מפורש כן בדין ס"ת חסר יריעה) אלכא שחומש אחד שלם לא נקרא ס"ת פסול. ופי' מותר לקרות בו לולכא כבוד לביבור.

6' חידושי הרשב"א גיטין דל' ס' ע"א ד"ה ואסיקנא

הרשב"א לשיטתו שספר שלם לא נקרא פסול פתיר את פקריאוי בספר תורה שיש בו עזות כל פשעזות פיא בחומש אחר מזה שקוראים עכשיו - פפחומש כשר, ואין חסרון בכבוד לביבור כשיש כאן לזרת תורה שלמח' ולכא חומש אחד בלבד.

ואם כן, ישנן שלש שיטות בדבר -

שיטת הרמב"ם: שס"ת שחסר בו אפילו אות אחת אינעו ספר תורה, אבל אין חיוב לקראו מספר תורה אלכא משום כבוד לביבור - ובמקום שאין לפס ס"ת כשר עדיף לקראו מספר חסר מלבדל את פקריאוי לגמרי.

שיטת הרשב"א שאין יולכאים ידי קריאוי אלכא מתוק ס"ת כשר, וכל שחסר בו אפילו אות אחת פסול - אבל חומש שלם לא נקרא חסר, אלכא שאין לקראו בו מפני כבוד לביבור. וכשינע' עזות בס"ת מותר לקרות בס"ת באותם חומשים שאין בהם עזות.

שיטת פראשונים שפביא פמגדל אז שאין לקראו בספר חסר בשום אופן (לכאורה סוברים שכבוד לביבור פואו לעיכובא אפי' אם אין ס"ת אחר).

7' שו"ע או"ח ס"י קמ"ג סעיף ג', ...עליו, ורמ"א סעיף ד', ובשעת פדחק...

שו"ע כרוב פראשונים שפביא פמגדל אז, ופרמ"א פביא עס דעת פרמב"ם עס דעת רוב פראשונים, וגם דעת פרשב"א.

8' רמ"א ס"י קמ"ג סעיף ב', בחומשים שלנו... עליפס', ומ"ב ס"ק ח' וט'

כשאין ס"ת כלל אלכא חומשים שלנו יקראו פבצל קורא את פפרשה בלכא ברכות ובלעז אלויות.

⁵ עוד אחרת להרשב"א ז"ל שאל לפניו אחד מן החכמים ס"ת שאינו עשוי כהלכתו או שיש בו אחד מן הזברים הפוסלין ס"ת מותר לברך בו או אסור לפי שמצאתי תשוב' שאלה מהרמב"ם ז"ל שהתיר ונתן טע' לדבריו שאין הברכה כברכת נטילת לולב וכו' כמ"ש למעלה. ואני תמה קצת על דבריו שהוא ז"ל כתב בספרו בהלכות ס"ת נמצאת למד שעשירים דברים שכל א' מהן פוסל ס"ת ואם נעשה בו אחד מהן הרי הוא כחומש שמלמדין בו התינוקות ואין בו קדושה דס"ת ואין קורין בו ברבים תודיעני אם דעתך מסכים לדעת הרב ז"ל ואם קורין בחומשים בהקבץ בב"ה כ' או יותר אע"פ שנראה מדעת הרב ז"ל שהשוה דין חומשים שמלמדים בהם התינוקות לספר פסול. תשובה פליאה דעת הרב ממני נשגבה לא אוכל לה והדבר מחודש הרבה בעיני מכמה ענינים. הא' שאם אינו פסול לברך ולקרות בו לאינו ענין הוא פיסולו או הכשרו שאין סברא לומר פסול לקרו' בו בתחלה היכא דאפשר להם בספר אחר כשר. וכן נמי כל מקום שאמרו שאין קורין בו שיהי' פירושו אין קורין בו לכתחלה במקו' שיש להם ספר כשר. ועוד שהטענה בעצמה שנסמך בה הרב ז"ל והיא שעל עצמה של קריאה אנו מברכין ואפי' קרא בע"פ נפלאתי עליה הפלא ופלא לפי שהקריא' בעצמה של ב"ה לא תקנוה בע"פ אלא בס"ת שאלו היתה התקנה בע"פ מפני מה אין קורין בחומשים כגרע גרעי חומשים מקורא ע"פ. אבל תקנת משה ועזרא תקנה מחוייבת היא לקרות בב' ובה' ובשבתות וי"ט. ואע"פ שבירך לאלתר על קריאת פרשת הקרבנות ושנה סדו' תמיד ותורו ואמר אהבה רבה ונפטר בכך מברכת התורה ואלו רצה לקרות בעלמא ולשנות פטור מלברך ואפ"ה אם קרא בתורה באותם זמנים מזמנים ואפי' לאלתר חייב לברך עליה למצות קריאת התקנה ואותה תקנה עיקרה לא נתקנה אלא בקריאת ספר והילכך כל שאינה על הספר ובספר כשר אין זה מברך שאין זה כקורא מן התקנה. והראיה שהביא משמן של גאונים ז"ל יותר תימא בעיני לפי שמשם נ"ל ראייה מפורש' בהפכו דה"ג התם שלחו בני גלילא לר' חלבו מהו לקרות בחומש בב"ה לא הוה בידיה אתא שאל לר' יצחק נפחא לא הוה בידיה אתא שאל לבי מדרשא ופשטוה מהא דר"ש בר נחמני אר"י ס"ת שחסר יריעה א' אין קורין בו. ולא היא התם מחסר במלתיה הכא לא מחסר במלתיה אלמא אפי' למ"ד כשר בחומש. בס"ת חסר או פסול אין קורין בו משום דעדיפי חומשים טובא דלא מחסרי ולא מפסלי במלתיהו מס"ת חסר או פסול במלתיה ויריעה דנקט מסתברא דלאו דוקא דאפי' חסר אות א'

⁴ רלט שאלה להר"ם ז"ל. ס"ת שאינו עשוי כהלכתו או ספרים של קלף שהם ודאי פסולים אם מותר לברך בהן הקורא או אסור לברך:

והשיב וז"ל מותר לברך ואין הברכה על הקריאה בספר כמו הברכה של נטילת לולב או ישיבת סוכה שעליה הוא מברך ואם היו פסולים לא עשה מצוה אבל הקריאה מצוה היא קריאת התורה בין שקרא בספר כשר בין שקרא בספר פסול ואפילו קרא על פה עצמה של קריאה היא המצוה שעליה מברכין הלא תראה שהקורא בשחר קודם שיתפלל משנה או תלמוד או הלכה או מדרש מברך ואח"כ קורא או דורש הגה למדת שההגדה בתורה היא המצוה שעלה מברכים וזהו הפרש שלא הרגישו בו רוב חכמי מזרח ודמו שהמברך והקורא בתורה בספר פסול הרי זו ברכה לבטלה. וראיה לדבר זה הא דאמרו אין קורין בחומשין מפני כבוד הציבור והיה להם לתת הטעם מפני שהוא פסול וא"ת שקריאה זו בלא ברכה למה נאסרה וכי יש בעולם מי שעלה בדעתו לאסור קריאה בלא ברכה אפילו ע"פ אלא ודאי שלא אמרו בציבור אלא על קריאה שחייבים עליה בציבור שהם ז' או ג' וכיוצא בהם הוא שאין קורין בחומשין מפני כבוד ציבור לא מפני שהיא ברכה לבטלה ועל דוקיא זו סמכו כל אנשי המערב והיו קורין בספרי קלף בלא עבוד כלל ומברכים לפניה ולאחריה בפני גאוני עולם כרבינו יוסף הלוי ור"י ז"ל וכיוצא בהם, ומעולם לא נשמע בזה פוצה פה ומצפצף לפי שכולם בעלי בינה וידעו שאין הברכה תלויה בספר אם כשר אם פסול אלא בקריאה בין שקרא בספר כשר או פסול כמו שביארנו. ואעפ"כ ראוי לכל ציבור להיות להם ספר כשר כהלכותיו ובו ראוי לקרות לכתחלה בציבור ואם אי אפשר להם קורין אפילו בפסול ומברכים מן הטעם שאמרנו אבל בחומשין לאו וכן הורה ה"ר חנוך הספרדי ע"כ וכן הורו חכמי נרבונא:

⁶ **ואסיקנא** רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו אין קורין בחומשין משום כבוד הציבור, ונראה לי להלכה דכיון שכן כל [שהספר] שלם ר"ל חמשה חומשין אפילו נמצאו טעויות באחד מן החומשין כל שאינו קורא באותו חומש קורא בשאר החומשין ואינו חושש. שאין טעות חומש פוסל את השאר שהרי אין מעכבים זה את זה אלא לכבוד בעלמא שלא יראה מעשיו כעושה מעשיו בעניות שאין צבור עני, ומשום דמחסר במלתיה נמי ליכא דהא במילתא דהווא חומש (שאין) [שאנו] קורין בו לא מחסר כלום, כנ"ל.

1' שבת דלף ק"ט ע"ב, וכתבתם שתפאו... סמכין נחין

כע אנת חייבת לעכתב כזורתה באופן שאין מקום לעצות ולקרונה כאנת אחרת.

2' מנחות דלף כ"ט ע"א, אומר אושאן בר נדבק... פסול (כ"ט ע"ב)

שיצור רעל שמאליט של פ"א פוא בכעשהו, אבעל רעל ימנית שיצורה בכאנת קטנה - שאס נעשה נקב במקום פראע צד שלא נשאר ממנה כדי שיצור אנת וי"ד פסול.

3' ע, ראוני בר תמרי... ופסול, ורש"י

אס נתקזרה רעל פוי"ו באופן שיש לעסתפק אס פוא וי"ו או וי"ד מביאים קטן - עכא אפס (שידע עקרות עס אותיות פאמות) אבעל עס לא חכם (שלא יבין מתוך פצען איזו אנת אמורה לפיות) - ואס פוא קוראע וי"ו כשרה.

במרדכי פסביר את פפבדע בין שתי פפככות כאן בע"מ - מתי יש זורק בשיצור אנת קטן, ומתי תלוי בקריאת קטן -

4' מרדכי פככות קטנת (סוף מס' מנחות) סי' תתקנ"ט, ומכאן נמי יש דקדק... פסול

ברעל פמנית של פ"א שנקבה ולא נשאר בה כשיצור אין לה פכשר אנת - ואפילו אס קטן פ"פ קוראע פ"א (ורעל שמאל ד"ה במשהו שאין עליה שס אנת, וכל תפקידה פוא לעבדעל בין פ' ד''). אבעל בוי"ו שנפקה אצ"פ שיש בה שיצור אנת עדיין נראית כוי"ד אלעא אס פקטן קוראע וי"ו.

פמאירי פבין את פסולעא באופן שנה לעמרי -

5' קרית ספר לעמאירי מומר ט' חלק ב' ד"פ ושאלו, אבעל... פס', ותחידה... אנת

שיטת פמאירי ששיצור אנת קטן פוא שיצור בעובי פראע (לפי פמאירי מדובר עס ברעל ימנית ועס בעמאליט), וקריאת קטן יש בה כדי לערף שני חלקי אנת פשביר - שאס פסדק באנת לא פפריע עקטן מלפכיר את פאנת כשרה, ואילו לפי פמרדכי אין לערף את חלקה של פאנת שלמאע מפסדק בשם אופן.

וא"כ - יש ענ מחלוקת יסודית באנת שנסדקה באמצעה אס יש לערף את שני חלקיה עע ידי קריאת קטן - שלפי פמרדכי אין זירוף ואילו לפי פמאירי יש זירוף.

6' שו"ע או"ח סי' ע"ב סעיף ט"ז, ... כחו שנופטיס', ומ"ב ס"ק מ"ח

מלשון פשו"ע אין פכרע אס ר"ה לעפסוק כמרדכי או כמאירי אבעל פמ"א פסק כמרדכי שאין לערף את מה שלמאע מפסדק ולכן פסק פמ"ב שיש לעכסות את פאנת מפסדק ולמאע לפני שמראים עתיעק.

7' מ"א ע, מיהו... כפלכתו

אין בקריאת פתיעק לעכשיר אנת שאין עליה זורתה.

⁵ אבל

ירכו והוא פא) איזה רגל שבה הן ימני הן שמאלי נזכרו בו שני תקונין א' גשתייר בו כמלא אות קטנה, והשני כל דינוקא דלא חכים ולא טיפש קוראו כתקנו, ונראין הדברים על שני תיקונים אלו שעל ב' מיני נקבים הם

ותחילה דברו בנקב שהפסיק שפת רחב הרגל שהוא עבה וניקב מקצתו מצד רחבו בשפת הרוחב אבל ארכו נשאר קיים מצד רחב הצד האחר וקאמר שמאחר שנשתייר בארכו בלא נקב כמלא אות קטנה, ר"ל דקה כגון וא"ו או י"ד כשרה שהרי אם עשה הרגל מתחילתו דק כשר, ואח"כ דברו בשניקב באמצע הרגל עד שנפסק הרגל צדו העליון מן התחתון ותקון זה תלוי כשיהא הנקב דק כ"כ שאין ההפסק מונע הקריאה המתוקנת לתינוק בינוני, שאם הוא חכם ביותר אף בהפסד צורת האות קוראו כתקנו, ואם טפש אף בהפסק דק שבדקים אינו קוראו כתקנו, שרוח קמעא שוברתו והפסד מועט מבלבלו, אבל כל שתנוק בינוני קוראו כתקנו אין כאן הפסד צורת אות.

1' מנחות ד' כ"ט ע"א, דאמר רב יפודה אמר רב... פסולת, ורש"י, אחרת'

כך אמת חייבת להיות מוקפת איד - שאיך חלק יפסיק בינה לבין פאותיות סביבה.

2' בית יוסף או"ח ס'ק ע"ב ד"ה וא"ת ופיכי מכשרין

רב"י בקושיותו הבין שהכוונה במוקף איד כפשוטו - שכל אמת חייבת להיות מוקף באיד ממש - ולכן בקשה איך הכשירה נמצא אות ה"א כשנלקחה רעלה פימנת אם נשאר כשיצור אות קטן. פרי במקום פנקב אין פירוש מוקף איד אלא אורז ותירוף רב"י שמרש"י משמע שאין לומר בהיקף איד ממש ופנ"מ פשתמש במעלה זו דלמד שאסור לראותיות לפיות דבוקות זו בזו. וברמב"ם למד שיש באמת דין היקף איד ממש בשעת כתיבה אבל אם נקבה אח"כ כשרה.

3' שו"ע או"ח סי' ע"ב סעיף ט"ז, הפא דמכשרין...

מלשון השו"ע משמע שפסק כרמב"ם שיש דין מוקף איד ממש אבל אינו מצב אלא בשעת כתיבה. ולכאורה כן פדן בנשיאת אמתיות זו בזו שאם נכתבו בכשרות ואח"כ נעלה אמת דיו על פס"ת ונעלה בשתי אמתיות אצ"פ שאין פאותיות מוקפות איד כשרה מפני שנכתבו בכשרות - ואצ"פ שלשית רש"י אין לומר מקור דפקד.

4' נ"ב שם ס"ק נ"ד, ודע אודו...

פנ"ב פסק כרש"י לחומרא שבנשיאת אמתיות זו בזו פסולה אפילו אם נכתבו בכשרות.

5' פרי מגדים משב"ת ז"ב סי' קמ"ט אות ב', ודע כל שיש מחלוקת ... אין פסולת

אם נמצא פסולת בס"ת בשעת הקריאה, אם ישנה שיטה המכירה מורפ"ם אותה לשיטת הרמב"ם בתשובה שבשעת פדוק קוראים גם בס"ת פסולה ואין לפו"א ס"ת אחרת מדין ספק ספיקא - מנהג הלכה כאלו המכשירים, ואפילו אם היא פסולה מנהג הלכה כרמב"ם שיזכיר את הקריאה גם מתוק הפסולה.

6' נ"ב סי' קמ"ט ס"ק כ"ה, אם בשעת הקריאה... בס"ת זו

אם נדבקו פאותיות באופן שגורת פאות נתקלקלה לכ"ע פסולה ומורפ"ם ס"ת אחרת. אבל כשאין קלקול בלורה אלא חסרון מוקף איד סומכים על שיטת רמב"ם שאם נכתבה בכשרות כשרה (ובחול) יזכיר את מקום פדוק אם לא יזכירם לעכ"ב, של מנהג. ואם ברור שנתדבקו פאותיות בשעת כתיבה גם לרמב"ם פסולה, ובכל זאת יש מתירים לעמוד את הקריאה בספר זה מדין, כל פראו" - שדבר שאפשר להכשירו ע"י אריה כשר גם קודם שזררו, וסומכים על שיטה זו כשאין ס"ת אחרת.

וא"כ -

אם נתקלקלה לורת אמת ע"י דבוק באמת אחרת מורפ"ם ס"ת אחרת ואפילו אם יזכרו לפי"א ס"ת ממקום אחר.

אם לא נתקלקלה שום אמת אבל ברור שנתדבקו פאותיות בשעת כתיבה יש לפו"א אחרת, אבל אם אין אודו ס"ת בביבכ"ס מותר לעמוד את הקריאה בס"ת זו.

אם לא נתקלקלה שום אמת ונכתבו פאותיות בכשרות ואח"כ נתדבקו - שראויים אמת דיו בין פאותיות, או פאותיות דבוקות בסופן בלדי, או שנתדבקו ע"י רוק - אין לפו"א את פס"ת לכתחלה, אבל אם נמצא פדוק באמצע הקריאה מורים את הקריאה בס"ת זו ואין לפו"א אחרת.

ולכאורה, גם באמת שנסדקה באמצע וקאן קוראה בלירוף פחלק שלמנהג מפסדק יש לסמוך בדביצה על דעת הפנארי שלמדען עצי ולעמוד את הקריאה בס"ת זו.

7' שם נ"ב ע"ב, אמתיות ותבות... ופסולת

ס"ת ישנה שפדו מתחילת לפחמק, כל שפתינעק קוראו כראוי כשרה, אבל אם לא נשאר דיו אלא רושם אדמיות במקום פדיו פסולה יש לפו"א אחרת.

8' שם, נקראו תפירות... הפ"ה

אם לא נשארו לפחות מנהג תפירות פסולה, ואם למשל נקראו תפירות באיזו פרשה בספר בראשית יש לפקד ולקרות בה בספר שמות אצ"פ דברי פרש"א שלמדען עצי.

9' נ"א סי' קמ"ט סעיף ד', ופא דמורפ"ם... ומו"ב ס"ק כ"ז

אין לפו"א ס"ת אחרת בגדל עצות בחסירות ויתרות - ופי"נ תיבה שלפניו נכתבה מלפניו ו"ו או ו"ז ולפניו חסרה וכתב הפוסק מלפניו חסר או חסר במקום מלפניו, ופוס"י פנ"ב שכן פדן אם ע"ב אמתיות גדולות וקאנת שיש במסורה, ופנקדות ע"ב אמתיות מסיימות במסורה.

² וְאִתּוֹת וְהִי מְכַשְׂרֵינּוּ בְּאִיפְסִיק שׁוֹם אוֹת בְּנוֹקְבָא וְהִיא אִמְרִינּוּ
בְּהַקְוִמָּן (כ.ט.) כֵּן אוֹת שְׂאִין גְּוִיל מוֹקֶף לֵה מְחַרְבֵּעַ רוֹחוּתִיה פְּסוּלָה יֵשׁ לוֹמֵר דְּלֵא אִיחְמֵר אֲלֵא לְפִסּוּל הִיכָא שְׁנִדְבָקָה בְּאוֹת אֲחֵרָת אֲבָל
הִיכָא דְאִיפְסִיק בְּנוֹקְבָא לֵא וְהִי דִּיִּק לְשׁוֹן רַשׁ״י שְׂפִירָשׁ שְׂאִין גְּוִיל מוֹקֶף לֵה שְׁמִדוּבְתָת בְּאוֹת אֲחֵרָת וּגְבִי אִיפְסִיק וְיִ״ו דְּוִיהֶרְגַּ בְּנוֹקְבָא
כְּתִב וְיִ״ו דְּוִיהֶרְגַּ אִירַע בְּמָקוֹם נֶקֶב מִשְׁמַע דְּבִשְׁעַת כְּחִיבָה פִּגְעַ בְּנֶקֶב וְאִפִּילוּ הִי כִּשְׂר אִי יוֹקָא דְּלֵא חֲכִים וְלֵא טִיפְשׁ קְרִי לִיה וְיֶהֱרַג
וְעוֹד יֵשׁ לוֹמֵר דְּהֵא דְּמְכַשְׂרֵינּוּ בְּאִיפְסִיק בְּנוֹקְבָא הִינּוּ דּוֹקָא בְּנִפְסָק אֲחֵר שְׁנִכְחַצ דְּכִיּוֹן דְּכִשְׁנִכְחַצָּה הִתְּמָה כְּשֶׁרָה שְׁהִיה גְּוִיל מְקִיפָה מְאֲרַבֵּעַ
רוֹחוּתִיה אִם נִיקְבָה אֲחִ״כ כְּשֶׁרָה כִּיּוֹן שְׁחַלְמָה הִיה בְּכִשְׂרוֹת אֲבָל כְּשֶׁחַלְמָת כְּחִיבָה הִיה שֶׁם נֶקֶב וּנְפִסָּקָה בּוֹ אֲעִ״פּ שִׂישׁ בַּה שִׁיעוֹר אוֹת
פְּסוּלָה מִשׁוֹם דְּמַעוּלָם לֵא הִקְיָפָה גְּוִיל וְכֵן נִרְאֵה בְּהַדִּיא מְדַבְרֵי הַרְמַנְזִ״ם וְ״ל בְּפִ״א (פְּסִילִין הִ״כ):

למדנו את שיטת הראשונים לגבי קריאת בתיבור מתוך ס"ת פסולת - שלפי רוב ראשונים (ראינו את שיטת המגדל אז על הרמב"ם) אין יולאים יד חובת קריאת פתורה אלכא בס"ת כשרה ואם נמלאה טעות בס"ת בשעת הקריאה מולאים ס"ת אחרת וחוזרים וקוראים מהפתחלה שפרי דא ילכו במה שקראו בס"ת הפסולה, ואילו לפי הרמב"ם בתשובה אין לקרות בס"ת פסולה משום כבוד התיבור אבד אם קראו בה בדיעבד ילאו יד חובת קריאה (ובמקום שאין ס"ת כשרה קוראים בפסולה דכתחלה).

ראינו את דברי המחבר שפסק כחו רוב הראשונים שאין לקרוא מתוך ס"ת פסולה אפילו אם אין כשרה בכך פעיר, ואת דברי הרמ"א שפביא את שיטת הרמב"ם שבמקום שאין כשרה קוראים בפסולה (לא את שיטת הרשב"א שחותר לקרוא בס"ת בספר בראשית כשיש בה טעות בספר שנית). ולכאורה פי"ה לריק לפיות שלפי המחבר אם נמלאה טעות באמלצה הקריאה מולאים ס"ת אחרת וקוראים מהפתחלה, ולרמ"א אפשר לפתחיל במקום אחרים -

1 'שו"ע או"ח סי' קמ"ט סעיף ד', ...במוטצה', ומ"ב ס"ק א', ...באחרונים בזה'

מפר"י בי רב (מרבתינו של רב"י) פסק שבדיעבד סומכים על שיטת הרמב"ם שלכא לחזור ולקראו את מה שכבר קראו מתוך הפסולה, וסתם רב"י כמותו.

וצדי"ן יש לחקור איך פד"ן כשנמלאה טעות באמלצה עלייה ומולאים ס"ת אחרת, האם על הפועל לחזור ולברך לפני הקריאה בשנייה (דאילו על הראשונה לא יוכל לברך ברכה שלאחריה שנה הפעם כרוב ראשונים שסוברים שאין לברך על ס"ת פסולה) -

ופנה, למדנו את פסולת ביומא בענין קריאת הכפן גדול ביו"כ - שאין אולעים את הס"ת בתיבור מפרשת אמור לפרשת פנחס מפני כבוד התיבור, ואין מולאים ס"ת אחרת שלכא יאמרו שפס"ת הראשונה נמלאה פניה - ולכן קורא מפרשת פנחס בעל פה -

2 וימא דף ע' ע"א, ונייתי אחרינא... לריכה', ורש"י

לפי ריש דקיש פאטם למה שאין מולאים ס"ת אחרת פוא מפני שאז ילכרך לברך על הספר השני וגורם לברכה שאינה לריכה - וא"כ מפורש שלפחות לפי ריש דקיש יש חיוב לברך כשמו"לאים ס"ת אחרת.

ופנה, במגילת אסתר קי"ד שם רוב המגילה קיים כשרה ואצ"פ שחסרים אותיות או מילים באמלצה - ואצ"פ שאסור לקרות את דברי תורה שבכתב בעל פה -

3 מרדכי מגילה סי' תשל"ב, תשל"ג, תשל"ד... אבי"ה':

מרדכי כנראה סובר שבדיעבד יולאים יד קריאה מתוך ס"ת פסולה אבד אין לקרות בה בתיבור דכתחלה, וגם סובר שם יולאים ס"ת אחרת חייב לקרוא לחזור ולברך עליה, וסובר כריש דקיש שזאת ברכה שאינה לריכה - ממילא פסק מרדכי שאם נמלאה טעות במקום שאפשר לסיים יברך הפועל את הברכה שלאחריה ויולאים ס"ת אחרת ויאע"ה משהו אחר, ואם פאטות נמלאה במקום שאין לסיים ימשיך לקרוא מתוך הפסולה עד שיגיע למקום הראוי לסיים בו ואז יברך לאחריה ויולאים את הספר השני.

4 'שו"ע או"ח סי' קמ"ט סעיף י"ד דברי המחבר, ומ"ב ס"ק י"ט

מחבר דא פסק מרדכי וסובר שאין הברכה חלה על הספר אלא על הפרשה ולכן א"ל לחזור ולברך על הספר השני, וממילא יש לפחזיר את הספר המוטצה מיד ולפוליא ס"ת אחרת.

5 מ"א פס... מולאים אין'

מ"א פסק כדברי מרדכי אם אחרים במקום שאפשר לסיים, אבד לא פתיר את המשך הקריאה מתוך ס"ת פסולה כשאי אפשר לסיים.

6 מ"ב ס"ק כ"ט, נהלים שלכא לפוליא ס"ת אחרת...'

אין לפוליא ס"ת אחרת בשביל המפסיר, ולפי מ"א פוא פד"ן אם נמלאה טעות אחרי שכבר קראו ז' קוראים...

למדנו את הפדכות של קריאות פתורה וכן את הפדכות של צעות בקריאה וצעות שנמצאו בס"ת. ופנה, כל פדנים האלו הם על הקרא ופאולה אבד לא פגדנו את חיובי פטיבור בקריאות פתורה-

1' סוכה ד' ע"א, אמר רבא בר רב הונא כיון... אוד'

מפורש כאן שאסור לטיבור לדבר בשעת קריאות פתורה

2' ברכות ד' ח' סוף ע"א, רב ששת מפרך אפי'... בדידפו', ותוס' ד"ה רב ששת

פתוס' פקשו על רב ששת מא' בסוכה פנ"ד ותירצו או שפאוסור לספר פוא בקוד דוקא, או שאס י' עשרה מצניגם בעצדיו מותר לו לספר, או שא' שתורתו אומנתו פאור מלפאזין לקריאות פתורה.

3' תלמודי רבינו יונה ברכות פרק א' (בר"ה ד' ע"ב), ונראה למורי פרה נר"ו...

לפי רבינו יונה מותר לנפשיק וללמוד בשעת קריאות פתורה אם כבר פתחיל לפני קריאות פתורה ונכר לכך שפתחיל ללמוד מצד שפחזיר פניו.

4' שו"ע או"ח סי' קמ"ו סעיף ב'

פשו"ע פביא את כל הפירושים בתוס' ורבינו יונה - אולא שבפרשיות פרה וזכור כולם חייבים לשמוע מפ"ת, ופילו בשאר פרשיות נכון לפאזין לקריאות ולאו לעסוק בדברים אחרים.

5' ביאור פלכפ פ"ה ויש מתירים

פמ"ב תמה איך בכלל שייך לפתיר ללמוד בשעת קריאות בשום אופן פרי כל יחיד חייב לפאזין לקריאות פתורה כדי לפאזת י' תקנת עצרא! ור"ה פמ"ב לפדש שכאן מדיבור בא' שכבר שנה את לקריאה במקום אחר (או בא' שתורתו אומנתו שפטרופו חז"ל מקריאות), אבד מדברי פשו"ע שבפרשיות פרה וזכור יש חיוב לפאזין מפ"ת משמע שבשאר הפרשיות אין חיוב לפאזין אפילו אם צדין לא שנה את הקריאה ומדברי פמחבר שמה באמת שאין פחיוב לקרות בתורה חיוב על פיחיד אולא על פטיבור שיפו קורין בתורה בעשרה, אבד אין כל יחיד מחוייב לשמוע קריאות (חול' מפרשיות פרה וזכור).

אוד פלכפ מלינו בל' בענן פנפגת פטיבור בשעת קריאות פתורה-

6' ברכות ד' ח' ע"א, אמר רב הונא בר יהודה אמר רבי מנחם... לעברא'

אסור לפאזת מבית פכנסת בשעת קריאות - ובין גברא לעברא מותר.

7' שו"ע או"ח סי' קמ"ו סעיף א', ומ"ב ס"ק ב' וז'

פמ"ב למד שפפיתר לפאזת בין גברא לעברא פוא בתנאי שישארו עשרה בביכ"ס ושכבר י"א י' קריאות (מקורו מפמ"ע), אבד יש מ' שחולק

8' שו"ת יביע אומר חלק ד' י"ד סי' ע"א אות ט', ומלכותי... עכת"ד'

בעל חקרי לב פתיר לפאזת אם למי שעדיין לא שנה את קריאות פתורה מפני שאין חיוב על כל יחיד ללמוד קריאות אולא על פטיבור שתפ"ה קריאות (וכמשמעת דברי פמחבר לעיל).

9' שו"ת אגרות משה חלק או"ח ד' סי' מ' אות ד' ואות פ'

למעשה פסק ר' משה כמ"ב שיש חיוב על פיחיד לשמוע קריאות אפילו בב' ופ', אולא שאם שנה ע' פסוקים מכל עולה י"א - ודוקא בשבת יש חיוב לשמוע כל פפרשה (ובשם פזרי"ש אולשיב של"ט"א אומרים שאם שנה תשעה פסוקים בב' ופ' ושבת מנחה י"א אפילו אם נקראו כולם לפאזתו עולה לפתורה).

⁸ ומצאתי להגאון מהר"י חזן בעל חקרי לב בתשו' שנדפסה בשו"ת סמיכה לחיים (חאו"ח סי' ב די"ד ע"ג), שעמד על מה שהתירו לצאת בין גברא לגברא. (סי' קמו ס"א). שמי פטר את היוצא מדין חובת שמיעת הפרשה. ותירץ ז"ל, וני"ל שלא היתה תקנת נביאים לכל יחיד ויחיד שיקרא או שישמע קריאת ס"ת בשבת ויו"ט, אלא שיקראו בצבור בשבת ויו"ט סדרו של יום, וכל שקראו בצבור סדרו של יום אף אם כמה יחידים לא שמעו נתקיימה תקנתם. והחיוב שהטילו על כל יחיד ויחיד הוא מ"ש רז"ל שחייב אדם להשלים פרשיותיו עם הצבור שמו"ת. עכ"ד.

ד.

בחייב קריאת התורה על כל אחד

חייב קריאת התורה הוא על כל אחד לשמוע ג' קרואין בשני ובחמישי ובמנחה לשבת ובתע"צ ובר"ח וחזה"מ ארבעה קרואין וביו"ט חמשה וביה"כ ששה ובשבת שבעה, ואף אם שמע בלא הברכות כגון שנכנס לביה"כ אחר שבירך הראשון נמי יצא ואין עליו לילך לחזור שמא ימצא באיזה ביה"כ שישמע גם הברכות ואף אם נודמן שלא שמע כל הברכות נמי אם שמע הקריאות ממנין הגברי יצא, שלכן פשוט שבחזה"מ אף בא"י בסוכות שאותן פסוקין שקורא הראשון קורין כל הארבעה לא יצא עד שישמע אותה מכל הארבעה קרואים שהחייב הוא לשמוע ד' גברי איך שכל אחד קרא לא פחות מתלתא פסוקי.

ה.

בהחסיר השומע פסוק, וכשאחד הקרואים קרא

רק ב' פסוקים

ולענין אם החסיר ולא שמע איזה פסוק הנה ג' פסוקים מחוייב לשמוע מכל קורא ואם שמע פחות מג' פסוקים לא יצא, ואם שמע ג"פ מכל קורא בכל הקריאות יצא, אבל בשבת צריך לשמוע כל הקריאה לא פחות משבעה קרואים ואם הוסיפו מכל הקרואים שקראו, ואם אירע בשבת שהוסיפו להרבה קרואים ונודמן שאחד מהנוספים לא קרא ג"פ אלא שנים לא יצאו כל השומעים מאלו השני פסוקים שקרא וצריכין לחזור ולקרא אותו הגברא שיקרא אלו הב' פסוקים ובהוספת עוד פסוק, משום שאיכא חיוב על כל אחד לשמוע כל התורה במשך השנה משבת בראשית עד שמחת תורה שקורין ברכה ואף שהם דברים פשוטים וברורים לא ידועים להרבה אינשי.

למדנו שצריך לדאוג בדברים אחרים בשעת קריאת התורה - ולפי פנ"ח אפילו נ' שכבר שנה קריאת אסור לו ללמוד בשעת קריאת - חוץ משמשת פירושים בראשונים דיינין נ' שתורתו אומנותו, אין שולח בלחש, או שכבר פתח' ללמוד לפני הקריאה ופחזיר פניו באופן שניכר ככל שכבר פתח' ללמוד לפני הפתחת הקריאה.

אצל מל"ח בתי' כנסיות שצווקים בהן בקירוב לביבות פ"א ע"ן פדרשה באמצע קריאת - לפסב"ר את מה שקוראים בשפה המדוברת. מקור הענין הוא פתוראן בימי פנשנ, מל"ח בכמה משנות במל"ח אחריו כל פסוק בתורה פ"ו קוראים את תרגום אונקלוס. וכן פ"ו מתרגמים את הפסוקים ע"פ תרגום יונתן בן עוזיאל - ופ"א ח"וב דרבנן מדין קריאת תורה. פתום מדייקים מלשון פנ"ח אצלם בכל המקומות פ"ו מתרגמים את הקריאה. ומל"ח כתבו פתום ע"ס אול"ע אין פנ"ח לתרגם לפני שרוב פנים אינם מבינים את התרגום.

1' ע"ע אור"ח סי' קנ"ה סעיף א', ... הפס' ומ"ב ס"ק א', וסעיף ג' ומ"ב ס"ק ד'

בפ"ז אין ח"וב לתרגם אב"ד אם ח"ים לתרגם רשאים, אב"ד אין לתרגם בשפה המדוברת לפני התרגום אונקלוס בל"ד פ"א שתקנו לקרוא ב"ב"ר שכתב ברוח פקודש (ע"י אונקלוס שפ"ה הפתגמים, וכן יונתן בן עוזיאל שפ"ה מל"ח הפתגמים).

2' ע"ת אצרות משפ' חלק אור"ח ד' סי' נ' אות כ"א ... וברור אסור

ר' משפ' אסור את פדרשה באמצע קריאת תורה ופ"ו בין גברא לגברא - ע"ס פ"ה מותר פ"ו מתרגמים את הקריאה בכל מקום ע"ס במל"ח פ"ה כל מקום ע"פ פשפ"ה שלו - לפחות בין גברא לגברא. ופ"ח, ע"פ ר' משפ' אין לדרוש בענין הקריאה אלא לפני הפתחת הקריאה.

למעשה, ישנם מקומות שפני"א לפסב"ר את הקריאה באמצע הקריאה ופסתמו ע"ה מה שכתבו אחרים -

3' ע"ת יחופ' דעת חלק פ' סי' י"ז, אולם פכונ"ה ... לגברא

פתי"רם סב"רם, ע"כ תקנו חז"ל לתרגם אלא ע"פ אונקלוס שתר"ס ע"פ רוח פקודש, אב"ד מותר לתרגם בכל אופן מתאים, ופ"ו אם יש מקום לפתח"ר בתרגום, אם אין מתרגמים אלא מסכמים או מפרשים בין גברא לגברא אפשר ל"ק.

יש מקום לומר - ע"כ שדי"ק ר' משפ' ע"כ פנ"ח לתרגם בל"ח בין גברא לגברא, שפתרגום במל"ח חז"ל פ"ו תרגום מל"ח במל"ח ע"כ כ"י אסור לקרוא ויתר הפסוק אחד לפני שמתרגמים (כך מפורש במשנה במל"ח), ומל"ח לא שייך לתקן תרגום בין גברא לגברא - אב"ד לדרוש ע"כ מדין תרגום "יתכן ומותר".

התרגום בשעת הקריאה אינו כתר"ס, ומוכרחין לומר דבשעת הקריאה בצבור שתיקנו כעין קבלת התורה שצריך אחד לעמוד אצלו שיהיה כעין סרסור דכשם שניתנה תורה ע"י סרסור כך אנו צריכין לנהוג בה ע"י סרסור כדאיתא בסימן קמ"א סעי' ד' צריך שיהיה תרגום ופירוש שהכל מודים שלא שייך שום חולקין כתר"ס אונקלוס ויב"ע שהוא מהל"מ וע"פ התנאים ולכן כיון שתר"ס לא מבינין אותו ליכא תועלת לא נהגו לתרגם והוא זה ח"וב שליכא מציאות לנו לקיים, ונמצא שאף אם אותו הרב היה אומר רק פירוש הפסוקים היה אסור זה בתוך הקריאה, וכ"ש שדאי אומר כדרך דרשות הרבנים הצעירים שהעיקר שלהם לא שייכי לתורה כלל שאסור. ואין לומר שאולי בין גברא לגברא קילא, דא"כ לא היה לנו לבטל לגמרי ח"וב התרגום אלא לתקן שיפרשו את כל הפרשה אחר שברך בסוף קודם שקראו להשני אלא ודאי שגם זה נקרא באמצע הקריאה שאינו ראוי בפירושים ותר"ס אלא רק התרגומים דאונקלוס ויב"ע וכדומה, ולכן פשוט וברור שאסור.

2' ובדבר רב אחד שנהג לדרוש בשבת באמצע הקריאה אחר כל שני קרואים, הנה לאו שפיר עביד וצריך למחות בידו דאף אם היה מפרש רק פירוש הפסוקים כהא דמתרגם בזמן הגמ' הרי איכא כמה דינין כדאיתא בגמ', ומשמע דאסור לתרגם רק בתרגום אונקלוס ואולי כדומה בתרגום אחר דמן התנאים שהוא תורת אמת, וראיה גדולה לזה דהא בש"ע סימן קמ"ה סעי' ג' כתב האידינא לא נהגו לתרגם משום דמה תועלת בתרגום כיון שאין מבינים אותו, והא היה לן לתרגם בעצמנו כל רב לעדתו, ואף אם לא נסמוך על תרגום עצמנו, נקח איזה פירוש מרבותינו כפרש"י ופירש רמב"ן ופ"י ר' בחיי וכדומה שג"כ הם פירושים אמתיים, אלא חזינו דכיון שמצינו חולקים בהרבה דברים בין המפרשים אינו יכול להיות זה במקום תרגום בשעת הקריאה, אף שפרש"י חשוב כמו תרגום לענין שנים מקרא ואחד תרגום כדאיתא בסימן רפ"ה סעי' ב' מ"מ לענין

3' אולם הכוונה היא שלא רצו לתקן דרך ח"וב לפרש לעם את פסוקי

התורה בלשון שיבינו, שלא תיקנו כן אלא בלשון תרגום שנתקן ברוח הקודש, אבל אם ירצו העם שיפרשו להם בלשון שיבינו, בין גברא לגברא, אין ח"י נמי שמתור לעשות כן. (וגם עתה שאין תועלת באמירת תרגום בעת קריאת התורה מפני שאין מבינים אותו, ובטלה תקנת חז"ל, אם ירצו העם לאומרו ואינם מקפידים משום טורח צבור, רשאים כיון שנתקן ברוח הקודש. וכמו שפסק בשו"ת הרשב"ץ חלק ג' סימן קכ"א. ע"ש). ואפילו אם תמצא לומר שלגבי פירוש הפסוקים שבתורה יש להקפיד שבשעת קריאת התורה לא יאמרו אלא פירוש מוסכם בלי שום מחלוקת, מכל מקום לענין דרשה אין להקפיד כל כך בין גברא לגברא.

1' ע"ע אורח סי' קד"ד סעיף ב' ורמ"א... אחר שקראו בתורה, ורמ"ב ס"ק ח'

מנפ"ע בן ספרד להגבי את פס"ת לפני הקריאה לפראות את הכתב ע"ס, אב"ד מנפ"ע אשכנז להגבי את פס"ת לפני שאל"מ אורח אחר הקריאה. ע"ד פ"ד ב"ן מנפ"ע ספרד למנפ"ע אשכנז פ"א ל"ת הספר - ספר"י תורה של הספרדים מונחים בתיק וכשפותחים אותם מנפ"ע אורח אחר ו"א יותר, וי"א פ"אשכנזים מחזיקים בע"י ח"ס ע"מס (ש"ן פ"אשכנזים כ"כ פ"אשכנזים) ואפ"ש לפרות את פס"ת כ"פ שר"מ, ול"פ כתב פ"מ"ב שגשגת פ"תח את פס"ת באופן שיראו ע"ש אשכנזים.

2' ע"ע אורח סי' קנ"ז סעיף א' דברי המחבר... נפ"ח, ורמ"ב ס"ק ב'... ב"ל א"מ נפ"ח

אין ל"ע את ב"י פ"ת ב"י - א"ל א"ו ל"אחוז בע"י ח"ס א"ו ל"פסיק ב"ן י"ד ל"ספר ע"י א"ליתו (ול"כ מ"א"ס את מ"ק פ"קריאה ל"מ"י ש"ל ע"י, י"ד ע"י מ"כ"ל, ו"כ פ"ל מ"ק ל"ס"ת ד"ק ל"י"תו א"ו ח"א"ר פ"ת).

3' ע"ע ש"ס, ג"ד... פ"מ"ב ס"ק פ', ו', וז'

מנפ"ע ל"כ"ד ל"ל"מ מ"י ש"ל ע"ל, ו"כ פ"י ל"רי"כ ל"כ"ד א"ד מ"ש ב"ל"מ פ"מנפ"ע ל"כ"ד א"ל"ו ק"ע ע"נ

4' ע"ע ש"ס סעיף ג'

כ"ל"ל (וכ"כ מ"ש"פ"ו) י"ק"י ש"ת"פ"ה ב"א"מ"ע. (א"ו ל"פ"מ"י ל"ח"א"ר את פ"ת ב"ש"י פ"ע"ל).

5' ע"ע ש"ס סעיף ח' ורמ"א, ורמ"ב ס"ק כ"ע

אין ל"פ מ"כ"דו ע"ל ס"ת ש"ח"ק"ע ק"ע

6' ע"ת א"ת מ"ש ח"ק אורח א' סי' ע"ח... בע"מ

ל"פ ר' מ"ש ח"ב ל"פח"ק"ו א"ד ד"ק"א, ול"א ש"ע"מ"ד"ו ע"ל ס"פ"ל.

7' ע"ע אורח סי' קנ"ט ורמ"א... ל"ת ל"ן ב"פ', ובמקומות...

א"ס"ר ל"י"ב"ר ל"ל"כ ע"ד ש"ח"ז"ר את פ"ת ל"א"ר"ן ק"ד"ש, אב"ד מ"ת"ר ל"ח"י"ד ל"ל"כ"ת (כ"ל ל"ן א"ין פ"ת פ"תח). ו"כ מ"י ש"פ"ת ע"ב ל"י"ו ח"י"ב ל"ל"ו"תו ע"ד פ"א"ר"ן ק"ד"ש, ומ"ב"א"י"ס את פ"ל"ד"י"ם ל"נ"ש"ק את פ"ת.

8' ע"ע אורח סי' קד"ה סעיף י"ד ורמ"א

אין מ"ב"א"י"ס ס"ת ל"ק"ר"ב מ"מ"ן א"ל"א א"ס פ"ב"א"ו"פ"ו כ"פ י"מ"ס ל"פ"ן כ"ן ו"ק"ב"ע"ו ל"ו מ"ק"ס, א"ו ל"כ"ב"ד א"ד"ס ח"ש"ב (ב"ת"ר).

9' ב"א"ר פ"ל"כ ש"ס ד"פ אין מ"ב"א"י"ן, ול"ד"י"ן...

פ"מ"ב פ"ת"ר ל"פ"ב"א"י"ן ס"ת א"ל"ו ל"מ"ן פ"קריאה ב"ל"ד א"ס פ"א ל"ל"ו"ר"ק ע"ר"פ. ל"מ"ש"ש. פ"מנפ"ע ל"ק"ר"ב ב"ו ל"פ"ח"ת ש"ל פ"א"י"ס, וכ"ש"ל"מ"כ"י"ס את פ"ת פ"מנפ"ע ל"כ"ס"תו ב"ל"ת.

במקום מכובד שהוא לפני הבימה ולא אחורי הבימה
שהוא אחורי האנשים נמי הא אינו משומר שכיון
שהוא במקום נמוך ומקום גלוי שנקל לכל למשמש בה
אין זה שמור, ואף אם אין שם מי שימשמש בה
כגון שאין שם תינוקות נמי אין זה כבוד כיון
שאינו שמור בעצם.

6' בדבר ביהכ"ג שאין שם מי שרוצה להחזיק הס"ת
השניה עד אחר קריאת הראשונה, ורוצים
לעשות נקבים באיזה ספסל שיעמידו שם העמודים
של הס"ת הנקראים עצי חיים ותעמוד הס"ת סמוכה
לכותל של הספסל אם רשאים לעשות כן.

לע"ד נראה לאסור, דהנה איתא ב"י"ד ר"ס
רפ"ב שחייב אדם לנהוג כבוד גדול בס"ת ומטעם
זה הוא הדין שמסיק שם ומצוה לייחד לו מקום,
ודין הכבוד פשוט שהוא אף בזמן הקצר שהוציאו
אותה מהארון ובכלל הכבוד הוא שתהיה במקום
משומר ומכובד, ולכן אף אם יהיה בספסל העומד